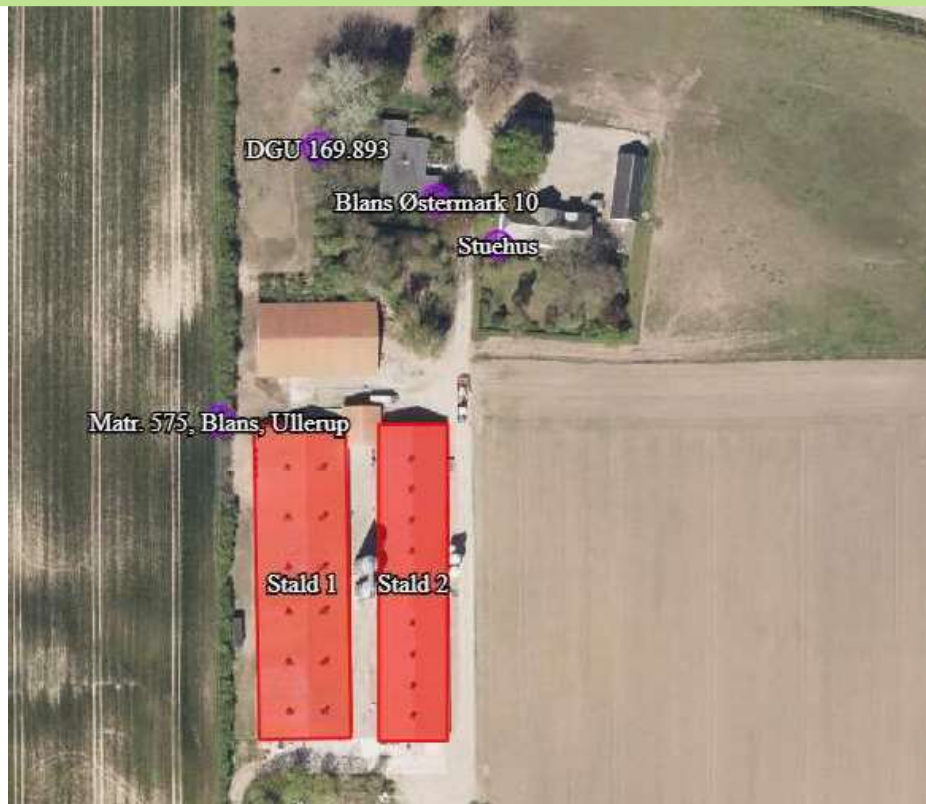

Miljøgodkendelse af fjerkræproduktionen på Blans Østermark 12, 6400 Sønderborg

Meddelt d. 04-04-2025

Meddelt af Erhverv & Affald, Sønderborg Kommune

Indhold

Datablad	3
Baggrund og læsevejledning.....	4
DEL 1- AFGØRELSE	5
1) Kommunens afgørelse	5
2) Baggrund for afgørelse	7
3) Lovgrundlag	7
4) Udnyttelsesfrist	7
5) Alternativer	7
6) Revurdering af miljøgodkendelsen	8
7) Andre tilladelser og dispensationer	8
8) Retsbeskyttelse	8
9) Vilkår for husdyrbruget.....	9
DEL 2 – KOMMUNENS VURDERING OG BEGRUNDELSE FOR AFGØRELSE	15
Reduktion af ammoniakemission ved anvendelse af den bedst tilgængelige teknik	16
10) Maksimal deposition af ammoniak til kategori 1- og 2-natur, samt påvirkning af bilag IV- arter	16
11) Kommunens vurdering og begrundelse for afgørelse	16
12) Indretning og drift	19
13) Fastsættelse af vilkår	23
14) Særregler for IE-husdyrbrug	25
15) Samlet vurdering	25
16) Offentliggørelse, klagevejledning og underretning	26
17) Kommunens bilag	28
DEL 3 - MILJØKONSEKVENSRAPPORT	30

Datablad

Versionsnummer: 1	
1. Basisoplysninger	
Husdyrbruget	Konsulent
Bedrift Cvr	86398117
Husdyrbrugets navn	Chresten Hansen Møller
Beliggenhedsadresse	Blans Østermark 12
Postnummer	6400
By	Sønderborg
Ansøger	Konsulent
Ansøgers navn	Chresten Hansen Møller
Ansøgers adresse	Blans Østermark 12
Ansøgers postnummer	6400
Ansøgers by	Sønderborg
Ansøgers telefon	40168516
Ansøgers e-mail	raamose@bbsyd.dk
	Konsulent
	Konsulent Cvr
	21111511
	Konsulent virksomhedsnavn
	Spiras
	Konsulentnavn
	Henriette Fries
	Konsulentadresse
	Niels Bohrs Vej 2
	Konsulentpostnummer
	6000
	Konsulentby
	Kolding
	Konsulenttelefon
	20145333
	Konsulent-e-mail
	hef@spiras.dk
	Ejendom
	Ejendomsnummer
	9103322
	CHR numre
	22351
	Matrikler på ejendomsnummer
	Matrikel: 613 - Blans, Ullerup
	Matrikel: 3 - Blans, Ullerup
	Matrikel: 611 - Blans, Ullerup
	Matrikel: 612 - Blans, Ullerup
	Matrikel: 104 - Blans, Ullerup
	Matrikel: 283 - Blans, Ullerup
	Matrikel: 614 - Blans, Ullerup
	Matrikel: 246 - Blans, Ullerup
	Matrikel: 231 - Blans, Ullerup
Biaktivitet	Ingen

Godkendelsen er udarbejdet af: Sønderborg Kommune Erhverv & Affald Teknik, Miljø & Bæredygtighed Rådhusvej 10 6400 Sønderborg	Sagsbehandler: Sussanne Bigum Mortensen Sag nr.: 24/17519 KS: TKOB
---	--

Baggrund og læsevejledning

Som følge af VVM-direktivet skal der ved ansøgning om miljøgodkendelse foretages en miljøkonsekvensvurdering der er en proces, som bl.a. indebærer krav om inddragelse af offentligheden og udarbejdelse af en miljøkonsekvensrapport.

Visse projekter om intensiv husdyravl, der kan have væsentlig indvirkning på miljøet, skal gennemgå en sådan proces, inden de kan tillades. Ansøgeren har ansvaret for at udarbejde miljøkonsekvensrapporten og at miljøkonsekvensvurderingen er fuldstændig og af tilstrækkelig høj kvalitet i forhold til oplysninger om husdyrbruget og vurderinger af miljøpåvirkningerne. Vurderingerne i miljøkonsekvensrapporten er et resultat af dialog med ansøger i forbindelse med sagsbehandlingen, og den danner grundlag for kommunens afgørelse og de stillede vilkår.

Miljøgodkendelsen er opdelt i del 1, del 2 og del 3.

Del 1 - Kommunens afgørelse er rammerne for den godkendte produktion beskrevet, baggrund for afgørelsen, og vilkår der er stillet for at sikre, at udvidelsen og produktionen kan foregå uden at miljøet og omgivelserne påvirkes væsentligt.

Del 2 er Kommunens vurdering af det ansøgte og begrundelse for afgørelse og de stillede vilkår, samt en samlet vurdering. Del 2 indeholder også oplysninger om offentlighed, høringer og klagemulighed.

Kommunens vurderinger tager afsæt i den indsendte miljøkonsekvensrapport og beregningerne i husdyrgodkendelse.dk

Del 3 er en miljøkonsekvensrapport, som er indsendt af ansøgers konsulent. Rapporten indeholder de oplysninger og vurderinger, som ansøger og dennes konsulent har afgivet i forbindelse med ansøgningen.

DEL 1- AFGØRELSE

1) Kommunens afgørelse

Sønderborg Kommune meddeler miljøgodkendelse efter husdyrbruglovens § 16 a stk. 2 på Blans Østermark 12, matrikel 4, til Godkendelse af eksisterende anlæg og ændring til slagtekyllinger med de stillede vilkår.

Miljøgodkendelsen omfatter hele husdyrbruget.

Der godkendes følgende produktionsarealer:

Stalde og produktioner						
Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Ansøgt drift						
Stald 1	1832	Mekanisk ventilation	3 m	(#715951) Flexgruppe: Alle kyllinger	0	1564
Stald 2	1384	Mekanisk ventilation	3 m	(#715956) Flexgruppe: Alle kyllinger	0	1353
Sum						2917

Der godkendes følgende miljøteknologi:

Varmeveksler i begge stalde

Der tillades følgende flexgruppe:

Alle kyllinger i begge stalde.

Der godkendes følgende eksisterende gødningsopbevaringsareal:

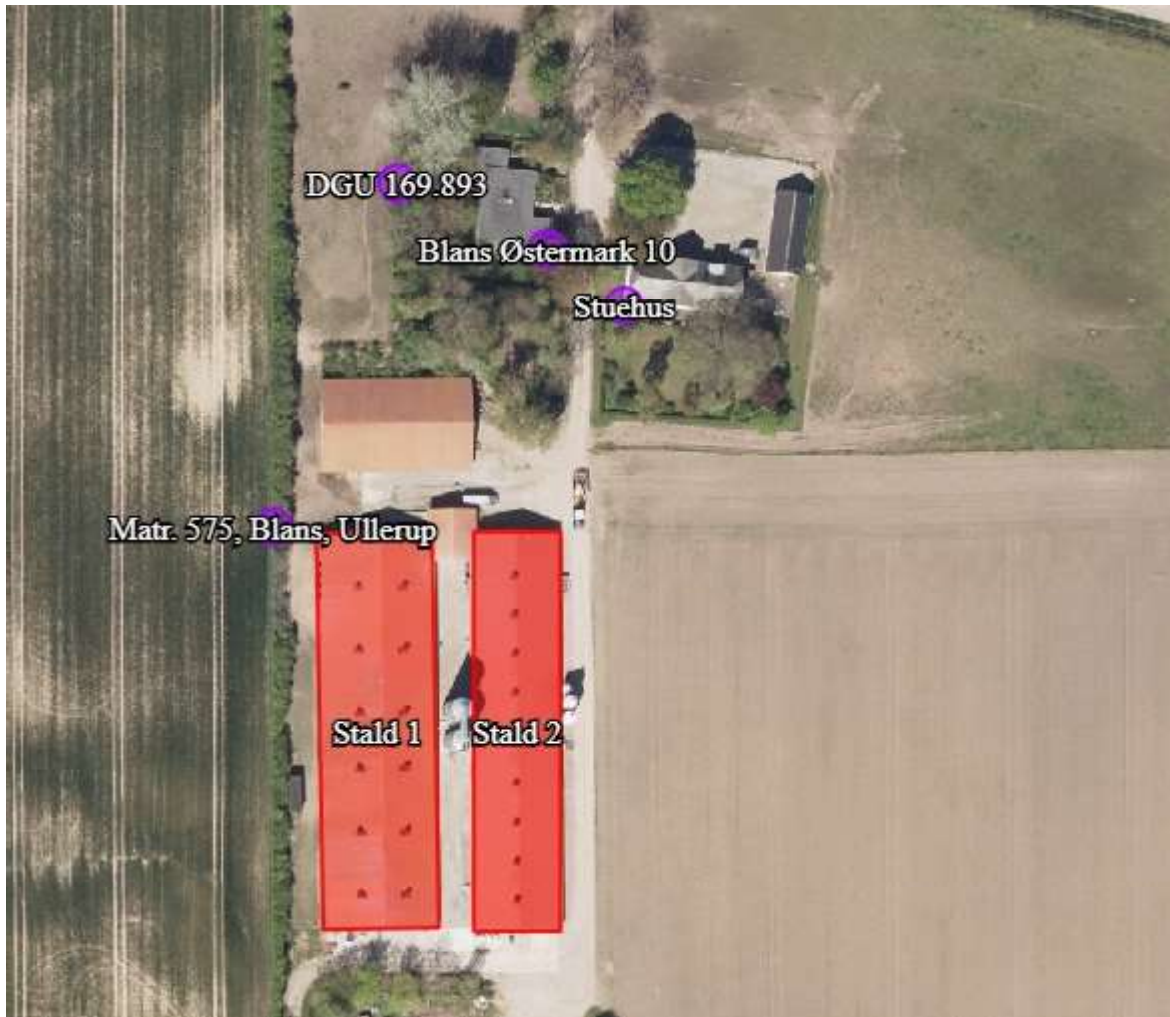
- Ingen

Der godkendes følgende projekterede anlæg:

- Ingen (Kun eksisterende anlæg)

Andre godkendelsespligtige driftsbygninger, anlæg, m.v.

- Ingen

Figur 1. Oversigtskort over produktionsarealer (rød)

De godkendte produktionsarealer i staldanlægget kan med denne miljøgodkendelse udnyttes fuldt ud inden for grænserne for dyrevelfærdsreglerne. Se en oversigt over staldarealet i figur 1.

1.1. Dispensation for afstandskrav til skel

Afstanden til skel Matr. 575, Blans, Ullerup fra stald 1 Ullerup er 9 meter. Der søges dispensation til afstandskravet på 30 meter, da der ikke er planlagt nogen ændringer i staldens indretning. Der er således tale om eksisterende forhold som ikke vil ændre påvirkningen af matrikel 575, Blans, Ullerup.

Der stilles vilkår til at varmevekslere placeres således, at afstandskrav fra disse til skel overholdes.

Sønderborg Kommune dispenserer for afstandskravet fra stald til skel da det er lovligt eksisterende forhold der ønskes godkendt og der sker ingen ændringer i udformningen af stalden, og da nabomatriklen er en mark. Det vurderes, at ændringen i eksisterende stald ikke vil give anledning til væsentlige eller øgede gener i forhold til matrikel 575, Blans, Ullerup.

2) Baggrund for afgørelse

Sønderborg Kommune har d. 2. oktober 2024 modtaget en ansøgning om miljøgodkendelse af husdyrbruget på Blans Østermark 12, 6400 Sønderborg. Ansøgningen er indsendt for at få godkendt de eksisterende produktionsarealer til fri produktion efter gældende regler

Sønderborg Kommune meddeler godkendelsen, da det vurderes, at ansøgeren har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik, og at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne. Sønderborg Kommune vurderer at miljøgodkendelsen, med de stillede vilkår for lokalisering, indretning og drift af husdyrbruget, sikre at husdyrbruget ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af miljøet eller andre væsentlige gener.

Godkendelsen er baseret på de oplysninger, der er redegjort for i ansøgningsmaterialet, 246519 version 2 og miljøkonsekvensrapporten i del 3. I Kommunens bilag 1 og del 2 ses en oversigt over versionshistorikken og hvilke ændringer der er blevet foretaget som følge af Kommunens sagsbehandling.

Sønderborg Kommune har ikke haft yderligere bemærkninger til beskrivelserne i miljøkonsekvensrapporten.

3) Lovgrundlag

Ansøgningen er behandlet i henhold til kravene i bekendtgørelse af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. Lovbek. nr. 520 af 1. maj 2019 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. (husdyrbrugloven) med tilhørende bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug, nr. 1089 af 16. oktober 2024, samt miljøstyrelsens vejledning om miljøregulering af husdyrhold.

Miljøgodkendelsen er kun en del af det retsgrundlag som husdyrproduktionen er underlagt.

Husdyrbruget har flere end 40.000 stipladser til fjerkræ og er derfor omfattet af husdyrbrugloven § 16 a, stk. 2. Husdyrbruget er godkendelsespligtigt og Sønderborg Kommune er godkendelses- og tilsynsmyndighed.

4) Udnyttelsesfrist

Miljøgodkendelsen anses for værende udnyttet da der er tale om en eksisterende produktion. Hvis godkendelsen eller tilladelsen kun er udnyttet delvist, bortfalder den del, der ikke er udnyttet.

5) Alternativer

I miljøkonsekvensrapporten er alternative teknologier, foranstaltninger og placeringer beskrevet i afsnit 3.15.

Sønderborg kommune vurderer, at både alternative teknologier og placeringer er tilstrækkeligt overvejet og beskrevet.

6) Revurdering af miljøgodkendelsen

Virksomhedens miljøgodkendelse skal regelmæssigt og mindst hvert 10. år, tages op til revurdering. Den første regelmæssige vurdering skal dog foretages, når der er forløbet 8 år eller inden 4 år når EU-kommissionen i EU-tidende har offentliggjort en BAT-konklusion, der vedrører den væsentligste af husdyrbrugets aktiviteter. Det er planlagt at foretage den første revurdering i 2033.

7) Andre tilladelser og dispensationer

Sønderborg Kommune gør opmærksom på, at den meddelte godkendelse udelukkende omfatter forholdet til miljølovgivningen.

8) Retsbeskyttelse

Med denne miljøgodkendelse følger der 8 års retsbeskyttelse af husdyrbrugets indretning og drift.

Susanne Bigum Mortensen

Erhverv og Affald

Sønderborg Kommune

9) Vilkår for husdyrbruget

Vilkårene i denne miljøgodkendelse skal, hvis ikke andet er anført, være opfyldt fra det tidspunkt, hvor miljøgodkendelsen udnyttes.

Vilkår, der vedrører driften, skal være kendt af de ansatte, der er beskæftiget med den pågældende del af driften.

Denne miljøgodkendelse meddeles på nedenstående vilkår. Konkrete bestemmelser i lovgivningen og bekendtgørelser, som generelt er gældende for alle husdyrbrug, er ikke stillet som vilkår for godkendelsen.

Generelle vilkår

- 1) Projektet skal gennemføres som beskrevet i ansøgningsmaterialet i husdyrgodkendelse.dk skema nr. 246519 vers. 2.
- 2) Miljøgodkendelse og beredskabsplan skal altid være at finde på husdyrbruget, enten udskrevet eller digitalt. Indholdet skal være driftsleder bekendt. Relevante vilkår i miljøgodkendelse samt beredskabsplanen skal være medarbejderne bekendt

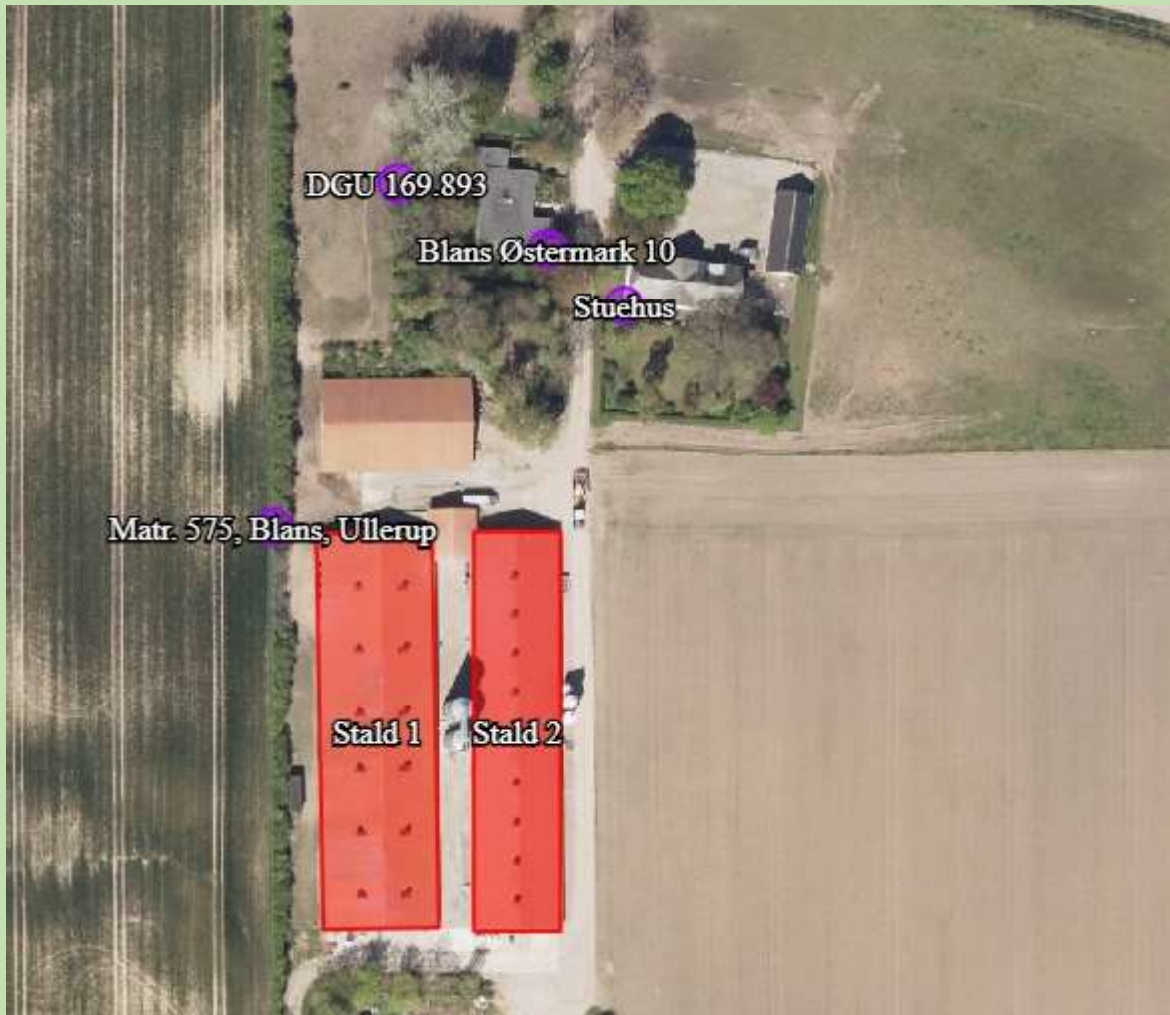
Produktionsareal

- 3) Stalde, produktionsarealer og produktionstype skal være i overensstemmelse med nedenstående tabel A, dyrene skal være placeret i de med rødt markerede stalde, se figur A.

Tabel A. Stalde, produktionsareal og produktionstype

Stalde og produktioner					
Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående
Produktionsareal (m ²)					
Ansøgt drift					
Stald 1	1832	Mekanisk ventilation	3 m	(#715951) Flexgruppe: Alle kyllinger	0
Stald 2	1384	Mekanisk ventilation	3 m	(#715956) Flexgruppe: Alle kyllinger	0
Sum					2917

Figur A. Oversigt over ejendommens produktionsanlæg

BAT

Varmeveksler

De specifikke tal der skal indsættes i vilkårene vil, hvor de mangler, blive indsat ved påbud, når de endelige tal foreligger inden opstart af produktion

- 4) Der skal installeres mindst én varmeveksler pr. stald, til reduktion af ammoniakfordampning.
- 5) I stald 1 og 2 skal der installeres ventilatorer til recirkulering af luften, og de skal have en samlet kapacitet som angivet i vilkår 7 og 8.
- 6) Vaskevandet fra varmeveksleren skal ledes til opsamlingsbeholder.
- 7) Varmeveksleren skal kunne levere mindst 0,6 m³ luft pr. time pr. kylling i stalden (Beregning: 0,6 x 20 kyllinger/m² x 3.150 m² og mindst 0,3 m³ luft pr. time pr. kg.

kylling ved maksimal belægning i stalden (Beregning: $0,3 \times 40 \text{ kg/m}^2 \times 3.150$). Dette svarer til $x \text{ m}^3/\text{time}$ ved maksimal belastning.

- 8) Ventilatorerne til recirkulering af luften inde i stalden skal levere en samlet kapacitet på mindst $1,3 \text{ m}^3$ luft pr. time pr. kylling og mindst $0,65 \text{ m}^3$ luft pr. time pr. kg. kylling ved maksimal belægning i stalden.
- 9) Varmeveksleren skal levere al ventilation i stald 1 og 2 frem til ventilationsbehovet overstiger varmevekslerens kapacitet. Ved højere ventilationsbehov skal varmeveksleren levere den luftmængde der svarer til kapacitetskravene der er nævnt i vilkår 7 og 8.
- 10) Når ventilationsbehovet overstiger 4 m^3 luft pr. time pr. kylling må varmeveksleren slukkes.
- 11) Recirkuleringsventilatorerne skal levere den luftmængde, der svarer til kapacitetskravene der er nævnt i vilkår 7 og 8.
- 12) Efter hver produktionscyklus skal varmeveksleren rengøres og dens filter udskiftes i henhold til vaskevejledningen fra leverandøren. Denne vejledning skal opbevares på husdyrbruget.
- 13) Hvis der opstår driftsstop eller fejl på varmeveksleren skal dette afhjælpes hurtigst muligt.
- 14) Tilsynsmyndigheden skal underrettes ved driftsstop, der har en varighed på mere end to uger.
- 15) Der skal foretages årligt eftersyn efter leverandørens anvisning.
- 16) Der skal indsendes datablad samt beregning for kapacitet og ventilationsbehov, for varmeveksleren inden produktionen kan opstartes.

Egenkontrol

Ressourceforbrug

- 17) Vand- og elforbrug, og hvad der evt. er foretaget for at reducere det, skal registreres årligt
- 18) Der skal installeres en timetæller, så de enkelte varmeveksleres årlige driftstid kan dokumenteres.

Ressourceforbrug

- 19) Hvis husdyrbrugets vandforbrug har væsentlige udsving, skal ejer sende en redegørelse til miljømyndigheden. Redegørelsen skal indeholde en beskrivelse af, hvad der ligger til grund for udsvinget, og hvilke tiltag der sættes i værk for at reducere vandforbruget.
- 20) Senest hvert 6. år efter godkendelsen er taget i brug skal ejer kunne redegøre for hvilke energibesparende tiltag der er mulige, og hvilke han agter at gennemføre, med henblik på at optimere energiforbruget.

Øvrige emissioner (lugt, støj, lys og støv)

Lugt

- 21) Husdyrbruget og dens omgivelser skal drives og renholdes således, at lugtgener så vidt muligt begrænses. Der skal opretholdes en god staldhygiejne, herunder sikres, at overflader holdes rene og tørre.

Støj

- 22) Bidraget fra landbruget med adressen Blans Østermark 12 til det ækvivalente, korrigerede støjniveau i dB(A) må i det åbne land, i byzone og ved samlet bebyggelse ikke overskride følgende værdier, som angivet i Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 "Ekstern støj fra virksomheder":

	Mandag - fredag kl. 07.00 - 18.00 Lørdag kl. 07.00 - 14.00	Mandag - fredag kl. 18.00 - 22.00 Lørdag kl. 14.00 - 22.00 Søn og helligdag kl. 07.00 - 22.00	Alle dage kl. 22.00 – 07.00
	dB(A)	dB(A)	dB(A)
Det åbne land	55	45	40
Byzone	45	40	35
Samlet bebyggelse	45	40	35

Tabel B. Støjgrænser

De angivne værdier for støjbelastningen er de ækvivalente, korrigerede lydniveauer i dB(A)

Markarbejde med traktorer og landbrugsmaskiner er ikke omfattet af ovennævnte støjgrænser.

Støjgrænserne må i det åbne land ikke overskrides ved nærmeste nabos udendørs opholdsarealer, maks. 15 m fra beboelsen. Støjgrænserne må i samlet bebyggelse og byzone ikke overskrides noget sted i området.

I forbindelse med høst og korntørring kan grænseværdien om aftenen og om natten forhøjes med 5 dB(A) i høstperioden, dog i højst 6 uger.

Hvis tilsynsmyndigheden, på baggrund af en orienterende støjmåling, finder det nødvendigt, skal den ansvarlige for husdyrbruget dokumentere, at de i vilkåret fastsatte støjgrænser overholdes. Tilsynsmyndigheden kan dog kun kræve dette dokumenteret en gang årligt.

Målingerne/beregningerne være en "Miljømåling – ekstern støj", og skal udføres af en person eller firma, som findes på Miljøstyrelsens sidste reviderede liste over firmaer/personer, der er godkendte til at "Miljømåling – ekstern støj". Udgifterne til støjmålingen afholdes af husdyrbruget.

- 23) Varmevekslere skal placeres således, at afstandskravet til skel på 30 meter overholdes.

LYS

- 24) Driften må ikke medføre væsentlige lysgener for omboende og omgivelserne.

Støv

- 25) Driften må ikke medføre væsentlige støvgener uden for ejendommens eget areal.

Fluer og skadedyr

- 26) Arealerne omkring bygninger og tilkørselsveje skal holdes ryddelige og fri for affald, foderrester, gødning, m.v. Opbevaring af foder skal ske på sådan en måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter mv.). Stalde, lagre og andre anlæg skal holdes i forsvarlig rottesikret stand, m.v. med henblik på at forhindre gode levemuligheder for rotter.
- 27) Der skal overalt på ejendommen udføres effektiv flue- og skadedyrsbekæmpelse med de nyeste retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.

Reststoffer, affald og naturressourcer

Spildevand

- 28) Vask af maskiner, redskaber og transportvogne skal foregå på støbt, tæt plads med bortledning af spildevand til opsamlingsbeholder. Alternativt kan rengøringen foregå på arealer, hvor der er vegetation.

Affald og kemikalier

- 29) Husdyrbruget må højst opbevare ikke-genanvendeligt farligt affald i 1 år, før det bortskaffes.
- 30) Oliefiltre, batterier, spildolie eller andet flydende farligt affald skal opbevares i egnede beholdere under tag.
- 31) Beholderne med oliefiltre, batterier, spildolie eller andet flydende farligt affald skal stå på en spildbakke med tæt bund, som ikke har afløb til kloak. Spildbakken skal kunne rumme indholdet af den største beholder, der opbevares, og være resistent overfor de kemikalier, der kan opsamles. Beholdere opbevaret på spildbakken skal være hævet fra bunden med rist, paller eller lignende, så eventuelle utætheder er synlige, og spild ikke ødelægger de andre beholdere.
- 32) Beholderne med farligt affald skal være mærket med indhold.
- 33) Spild af olie, kemikalier og flydende farligt affald skal opsamles straks. Der skal til enhver tid forefindes opsugningsmateriale på husdyrbruget. Alt opsamlet spild indeholdende olie og kemikalier (herunder grus, savsmuld eller lignende anvendt til opsugning) skal opbevares og bortskaffes som farligt affald.
- 34) Pesticidrester skal opbevares og håndteres som farligt affald. Tømt og rengjort (skyllet) pesticidemballage kan bortskaffes som restaffald.

Olie og diesel

- 35) Tankning af diesel skal ske på en plads med fast og tæt bund, enten med afløb til olieudskiller eller således, at spild kan opsamles, og at der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand. Tankningen skal ske under opsyn.

Kemikalier og andre stoffer

- 36) Kemikalier, rengøringsmidler, medicin, foderstoffer m.v., skal opbevares således, at de ikke kan ledes til jord, grundvand, overfladevand eller afløbssystemer, hvis der sker udslip.

Driftsforstyrrelser

- 37) Der skal forefindes en opdateret beredskabsplan på husdyrbruget, som fortæller, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, der kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø. Planen skal opdateres hvert 2. år og dato for udarbejdelse eller revidering af planen skal tilføjes planens forside.

DEL 2 – KOMMUNENS VURDERING OG BEGRUNDELSE FOR AFGØRELSE

Del 2 er Kommunens vurdering af det ansøgte og begrundelse for afgørelse og de stillede vilkår, samt en samlet vurdering, jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

Reduktion af ammoniakemission ved anvendelse af den bedst tilgængelige teknik

Anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT) i forhold til ammoniak- og lugtemission fra anlægget er omsat til et bestemt krav til mængden af ammoniakemission, der må komme fra husdyrbruget. I det digitale ansøgningsskema (nr. 246519) fra husdyrgodkendelse.dk ses at det samlede BAT krav er på 1663 kg N pr. år, og den faktiske ammoniakemission fra husdyrbruget er på 1554 kg N pr. år.

Der anvendes varmeveksler der reducerer med 28 %, som ammoniakreducerende virkemiddel. Der er stillet vilkår til dette, vilkår 4-15. De specifikke tal der skal indsættes i vilkårene vil, hvor de mangler, blive indsat ved påbud, når de endelige tal foreligger inden opstart af produktion.

Sønderborg Kommune vurderer på baggrund af beskrivelserne og vurderingerne i miljøkonsekvensrapporten og beregningerne i husdyrgodkendelse.dk at der anvendes BAT i forhold til ammoniakemission.

10) Maksimal deposition af ammoniak til kategori 1- og 2-natur, samt påvirkning af bilag IV- arter

Kommunalbestyrelsen skal ved godkendelse og tilladelse til etablering, udvidelse eller ændring af husdyrbrug sikre, at kravene om totaldeposition for ammoniak efter husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen overholdes.

Sønderborg Kommune vurderer, på baggrund af beskrivelserne og vurderingerne i miljøkonsekvensrapporten, at ansøgningen overholder alle krav i forhold til påvirkning af kategori 1, 2 og 3 natur, ligesom det vurderes, at der ikke vil ske en tilstandsændring af naturområder, der er beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3. Ligeledes vurderes det, at projektet ikke medfører ændringer, der påvirker eventuelle bilag IV-arter eller deres levesteder væsentligt.

11) Kommunens vurdering og begrundelse for afgørelse

11.1. Landskabelige værdier

Ejendommen er beliggende i landzone uden for lokal- eller kommuneplanlagte områder.

Ejendommen ligger indenfor områder der er udpeget som kystorienteret landskab, kystnærhedszone, skovbyggelinje, bevaringsværdige landskaber, værdifulde landskaber, men udenfor kulturhistoriske bevaringsværdier, større sammenhængende landskaber, særlige værdifulde geologiske beskyttelsesområder.

Ejendommens landskabelige forhold samt en vurdering heraf, fremgår af Miljøkonsekvensrapportens punkt 3.4.

Version: 2.4

Dato: 22.06 2023

Initialer:: ANTN

Sønderborg Kommune vurderer, at vurderingerne i Miljøkonsekvensrapportens punkt 3.4. er fyldestgørende og at ændringen i produktionen i de eksisterende bygninger ikke påvirker kulturarv eller landskabet negativt.

11.2. Natur og bilag IV –arter

Sønderborg Kommune vurderer, på baggrund af beskrivelserne og vurderingerne i miljøkonsekvensrapporten, at ansøgningen overholder alle krav i forhold til påvirkning af kategori 1, 2 og 3 natur, ligesom det vurderes, at der ikke vil ske en tilstandsændring af naturområder, der er beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3.

Ligeledes vurderes det, at projektet ikke medfører ændringer, der påvirker eventuelle bilag IV-arter eller deres levesteder væsentligt.

11.3. Påvirkning af jord, grundvand og overfladevand

Sønderborg Kommune vurderer, på baggrund af beskrivelserne i miljøkonsekvensrapporten, at den ansøgte ændring i eksisterende stalde ikke indebærer væsentlig virkning på jordarealer, jordbund eller vandforekomster.

11.4. Øvrige emissioner og gener

Lugt for omboende

Beregningerne i husdyrgodkendelse.dk viser at alle geneafstande er overholdt.

Lys

Der er kun mindre udvendig belysning på driftsbygningerne på ejendommen. Det vurderes, at belysning ikke kan påvirke nærmeste naboer væsentligt.

Støv

Sønderborg Kommune vurderer, at der praktiseres BAT på støvemissioner og at støv ikke vil påvirke nabo grundet afstanden hertil.

Støj

Støj, vibrationer og lavfrekvent støj vurderes ikke at være af i et omfang, der vil kunne genere naboerne, idet de fleste støjende aktiviteter foregår indendørs samt at husdyrbruget er placeret mere end 170 meter fra nærmeste nabobeboelse. Der stilles vilkår til at varmevekslerne placeres minimum 30 m fra naboskel.

Godt landmandskab

Sønderborg Kommune vurderer, at BAT på godt landmandsskab og miljøledelse opnås ved at have en nødfremgangsmåde ved uheld (opdateret beredskabsplan) og dagligt opsyn med stald-, opbevarings- og foderanlæg.

Døde dyr

Døde kyllinger opbevares i fryser i stalden, ind til afhentning. DAKA afhenter i gennemsnit en gang om måneden. Dyr til afhentning tilmeldes via app på mobiltelefonen. DAKA genanvender de døde dyr som råvarer i biodiesel- og kødbenmelsproduktion

På grund af fryserens placering kan ingen naboer eller forbipasserende bliver generet i forbindelse med opbevaring og afhentning af døde dyr.

Skadedyr

De beskrevne bekæmpelsestiltag under punkt 3.8.5 i miljøkonsekvensrapporten vurderes, at være tilstrækkelige til, at der ikke er risiko for gener fra skadedyr eller menneskers sundhed.

Transporter

Antal af transporter er svagt stigende med 8 ekstra transporter årligt. Transporter vurderes derfor ikke at være væsentligt til gene for naboerne, da der ikke ligger nabobeboelse i umiddelbar nærhed til ejendommen indkørsel.

Samlet vurdering

Sønderborg Kommune vurderer på baggrund af den store afstand til nabobeboelser, og de beskrevne tiltag for begrænsningen af gener og emissioner, at der ikke vil forekomme væsentlige gener for omgivelserne.

11.5. Etableringer, udvidelser og ændringer af husdyrbruget inden for de seneste 8 år

Ud fra oplysningerne om størrelsen af produktionsarealerne, dyre- og gulvtype i ansøgt drift, nudrift og 8-års drift beregnes husdyrbrugets ammoniakemission i de tre driftssituationer.

Tabel 1 viser den samlede ammoniakemission fra det ansøgte projekt, og meremissionen der kommer fra husdyrbruget i forhold til 8 års driften og nudriften.

Samlet emission: **1554,2** (kg NH₃-N/år)

Meremission (8 års-drift): **-1946,2** (kg NH₃-N/år)

Meremission (nudrift): **-1946,2** (kg NH₃-N/år)

Tabel 1. Ammoniak emission i de forskellige drifter udklipet fra husdyrgodkendelse.dk

8 års drift

Den seneste miljøtilladelse til husdyranlægget er en VVM-screening fra 1. feb. 2021 til 17.000 rugehøner. Den lovlige drift vurderet til at være 17.530 Årshøner, rugeæg (HPR-høner), svarende til 103,12 DE.

Produktionsareal for stald 1.

B: $3,233+4,030+6,465+4,03+3,233 = 20,99$ m

L: $78,710$ m – $4,2$ m (pakkerum) = $74,51$ m

Produktionsareal = $20,99 \times 74,51 = 1563,96$ m²

Produktionsareal for stald 2.

Version: 2.4

Dato: 22.06 2023

Initialer:: ANTN

Der findes ikke staldtegninger for stald 2. Ejer oplyser, at stald 2 er 3 meter kortere i bredden end stald 1.

B: $20,99 - 3 \text{ m} = 17,99$

L: $78,710 \text{ m} - 3,5 \text{ m (pakkerum)} = 75,21$

Produktionsareal = $17,99 * 75,21 = 1353 \text{ m}^2$

Nudrift

Der er ikke sket ændringer i staldindretning siden opførsel af staldene, hvorfor produktionsarealet er identisk med ansøgt drift.

11.6. Vurdering af Erhvervsmæssig nødvendighed

Sønderborg Kommune vurderer, at miljøgodkendelse til at udnytte eksisterende staldes produktionsarealer anses at være erhvervsmæssigt nødvendig for ejendommen.

12) Indretning og drift

12.1. Anvendelse af BAT

BAT (bedste tilgængelige teknik) er en fællesbetegnelse for teknik, som kan begrænse forurening fra stalde eller lager. Teknik, der har opnået betegnelsen BAT, er også vurderet med hensyn til miljø, økonomi og dyrevelfærd.

Ejendommens BAT-redegørelse kan ses i en uddybet form i miljøkonsekvensrapportens afsnit 4.1.

Kommunens vurdering

Kommunen vurderer at ammoniakemissionen fra husdyrbruget (stald og lager) reduceres til et niveau svarende til emissionen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik.

12.2. Udnyttelse af energi- og råvareforbruget

IE-husdyrbrug skal overholde særreglerne i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens kapitel 17. Der skal derfor ikke stilles vilkår til fodring og energieffektiv belysning i godkendelsen.

I forhold til vandforbrug er det et krav at der stilles vilkår om tilrettelæggelse af husdyrbruget og driften heraf, så vandforbruget minimeres mest muligt.

12.3. Substituering af særligt skadelige eller betænkelige stoffer

Kommunens vurdering

I det landbrug kun anvender godkendte produkter og kemikalier, er det kommunens vurdering, at husdyrbruget ikke anvender skadelige stoffer der udsætter befolkningen for sundhedsfare hverken i eller ud over landets grænser.

12.4. Optimerede produktionsprocesser

Husdyrbruget oplyser i afsnit 3.1.3 i miljøkonsekvensrapporten at:

- I løbet af dagen bliver dyr, anlæg, installationer og materiel holdt under opsyn
- Slidte dele repareres eller udskiftes løbende
- Der registreres dyr i CHR
- Der føres journal over dyr bortskaffet til DAKA og dyr til slagtning
- Der føres journal over medicinforbrug
- Indlægssedler for indkøbt foder gemmes. Der udarbejdes foderplaner, og forbruget af foder registreres.
- Opgørelse over ressourceforbruget (brændstof, el og foder) registreres årligt
- Der gennemføres 5-års kontrol af el-installationerne af autoriseret el-installatør
- Slukningsudstyr kontrolleres årligt
- Der udarbejdes gødningsregnskab og mark/gødningsplaner for bedriften
- Der udarbejdes sprøjteplan og føres sprøjtejournal

Fodersiloer: Der er i alt fem siloer på ejendommen.

Foderforsyning: Færdigfoder indkøbes fra "foderstofften", og de leverer direkte til de fem siloer. Disse siloer forsyner hele anlægget med foder.

Placering af siloer: De fem siloer er placeret på en betonplads uden afløb til dræn.

Minimering af foderspild: Ejeren gør en stor indsats for at minimere foderspild således, at foderet anvendes så effektivt som muligt, og at der ikke sker unødvendigt spild.

Rengøring: Rengøring af pladsen, hvor siloerne står, foregår efter behov. Dette er en vigtig del af vedligeholdelsen på ejendommen og sikrer, at området forbliver rent og hygiejnisk.

Kommunens vurdering

IE-husdyrbrug skal overholde særreglerne i kapitel 17, som indeholder krav til blandt andet miljøledelse og fodringskrav, som i høj grad omhandler optimering af produktionsprocesserne på husdyrbrug i forhold til miljøet (se afsnit 13.4).

Kommunen vurderer at kravene er opfyldt hvis særreglerne i kapitel 17 overholdes. Bemærk at dokumentationen skal foreligge ved tilsyn og senest sendes ind til kommunen 31. december hvert år.

12.5. Håndtering af affald

Typer af affald er beskrevet i miljøkonsekvensrapportens afsnit 3.9.

Husdyrbruget skal sortere sit affald og sikre, at mest muligt affald bliver sorteret fra til genbrug, genanvendelse og anden endelig materialenyttiggørelse. Affald som ikke kan

genanvendes skal håndteres som forbrændingseget, deponeringseget eller farligt affald i henhold til Sønderborg Kommunes regulativ for erhvervsaffald.

Sønderborg Kommune har indført en obligatorisk henteordning for virksomheders farlige affald (Sonfor-Kemi). Det er muligt, at benytte en privat indsamlingsordning for farligt affald, men virksomheder, der vælger en privat løsning, skal søge om fritagelse på kommunens hjemmeside. Tilmelding til Sonfor-kemis ordning for husdyrbrug skal ske på www.sonfor.dk/serviceordning/

Husdyrbruget skal håndtere sit affald efter reglerne i affaldsbekendtgørelsens og affaldsaktørbekendtgørelsen. Det betyder, at husdyrbruget skal sortere deres erhvervsaffald og aflevere det til en godkendt affaldsmottager med henblik på genbrug, genanvendelse eller anvendelse til anden endelig materialenyttiggørelse.

Ifølge affaldsbekendtgørelsen defineres erhvervsaffald egnet til materialenyttiggørelse som værende:

- Glasaffald
- Metalaffald
- Plastaffald
- Papiraffald
- Papaffald
- Træaffald
- Genanvendeligt farligt affald, herunder batterier og elektronik
- Genanvendeligt PVC-affald
- Andet affald, der er egnet til materialenyttiggørelse, fx byggeaffald og have-/parkaffald.

Husdyrbruget skal sikre en høj reel genanvendelse af affaldet og skal på anmodning fra kommunen kunne dokumentere, at affaldet bliver leveret til et godkendt affaldshåndteringsanlæg, som sikrer, at de enkelte affaldsfraktioner reelt bliver forberedt med henblik på genbrug eller genanvendt. Dokumentationen kan være fra behandlingsanlægget.

Ovenstående findes i affaldsbekendtgørelsen.

Virksomheder kan aflevere affaldet til:

- Et genanvendelsesanlæg eller et anlæg, som forbereder affald til genbrug, der er registreret i Affaldsregistret.
- En indsamlingsvirksomhed, der er registreret i Affaldsregistret.
- En virksomhed, som kan undlade at lade sig registrere efter bekendtgørelse om Affaldsregistret og om godkendelse som indsamlingsvirksomhed.
- Et kommunalt behandlingsanlæg, der er registreret i Affaldsregistret.

- En kommunal genbrugsplads eller en kommunal ordning efter § 11.
- En frivillig tilbagetagningsordning, jf. bekendtgørelse om affald.

Du kan læse mere i affaldsaktørbekendtgørelsen.

Sønderborg Kommune vurderer, at husdyrbrug kan producere farligt affald, herunder for eksempel:

- Oliefiltre
- Batterier
- Spildolie
- Pesticider
- Spraydåser
- Kanyler
- Kemikalierester
- Rester af kunstgødning
- Giftrester (også rottegift)
- Medicinrester
- Lysstofrør

Opbevaring af farligt affald kan udgøre en miljørisiko.

Der stilles vilkår til opbevaring og håndtering af affald, vilkår 29-34.

Kommunens vurdering

Affald skal håndteres som beskrevet i miljøministeriets affaldsregulering og Sønderborg Kommunes til enhver tid gældende affaldsregulativ for erhvervsaffald, og husdyrbruget skal være tilknyttet en kommunens ordning for håndtering af farligt affald eller have aftale med en anden godkendt indsamler eller behandlingsanlæg, såfremt der opstår farligt affald på husdyrbruget.

Sønderborg kommune vurderer at med overholdelse af de stillede vilkår, er kravene til anvendelse og håndtering af affald opfyldt.

12.6. Anvendelse af bedste tilgængelige rensningsteknik

Der stilles ikke vilkår om yderligere rensningsteknik, da forureningen fra husdyrbruget overholder BAT.

12.7. Forebyggelse af uheld og begrænsning af konsekvenserne

Se miljøkonsekvensrapportens afsnit 3.11.

Kommunens vurdering

Kommunen vurderer på baggrund af beskrivelserne i miljøkonsekvensrapporten at kravet er opfyldt.

13) Fastsættelse af vilkår

Kommunen skal på grundlag af vurderingen af den ansøgte etablering, udvidelse eller ændring af husdyrbruget kan indebære væsentlig virkning på miljøet, herunder i forhold til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet, fastsætte vilkår for at sikre, at udvidelsen og produktionen kan foregå uden at miljøet og omgivelserne påvirkes væsentligt. Godkendelser og tilladelser skal i alle tilfælde indeholde de vilkår, som er nævnt i § 41 nr. 1-6, og IE-husdyrbrug skal endvidere i alle tilfælde indeholde de vilkår, som er nævnt i nr. 7-13.

13.1. Produktionsarealets størrelse i m² med angivelse af dyrearter og dyretyper, staldsystemer og teknologi

Der stilles vilkår til produktionsarealerne, se vilkår 4.

13.2. Anvendelse af ammoniakreducerende virkemidler

Der anvendes varmevekslere til reduktion af ammoniak med 28 %, vilkår 4-5.

13.3. Placering og udformning af ny bebyggelse

Der opføres ingen nye bygninger men der etableres varmevekslere. Der stilles vilkår til placering af disse, vilkår 23.

13.4. Transporter

Ejendommen ligger placeret således at transporter ikke er et problem, ligesom der ikke har været klager over transporter fra ejendommen.

13.5. Tiltag der reducerer produktionen af spildevand

Der stilles vilkår til at vask af maskiner m.m skal foregå på støbt plads for at begrænse forureningen.

13.6. Vandforbrug

Kommunen er forpligtet til at stille vilkår om, at IE-husdyrbruget drives og indrettes på en sådan måde, at vandforbruget minimeres mest muligt med henblik på at reducere mængden af spildevand.

Bestemmelsen giver ikke kommunen hjemmel til at stille vilkår om maksimalt vandforbrug. Kommunen skal derimod vurdere, om der er mulighed for anlægs- eller driftsmæssige optimeringer, der kan minimere vandforbruget, eller om der konkret kan fastsættes vilkår, der understøtter dette. Det kunne f.eks. være i forhold til drikkevandssystemer, rengøringsmetoder mv.

Der er tale om en konkret vurdering, der i nogle tilfælde kan føre til, at andre saglige hensyn til f.eks. arbejdsmiljø og effektivitet betyder, at kommunen stiller vilkår om en mindre vandbesparende løsning. Kommunen vil således som led i almindelig sagsoplysning skulle spørge ansøger om baggrunden for evt. valgte løsninger og bl.a. på den baggrund vurdere muligheden for at anvende andre vandbesparende tiltag.

Kommunens vurdering

Der stilles vilkår til at hvis husdyrbrugets vandforbrug har væsentlige udsving, skal ejer kunne redegøre for hvilke vandbesparende tiltag der er mulige, og hvilke han agter at gennemføre, med henblik på at optimere vandforbruget.

13.7. Brug af teknologi

Der er anvendt varmeveksler i forhold til overholdelse af ammoniakreduktionskrav.

Kommunens vurdering

Sønderborg Kommune vurderer samlet set, med baggrund i de enkelte redegørelser for BAT i miljøkonsekvensrapporten at ejendommen kan drives uden yderligere teknologi. Ejendommen lever op til niveauet for BAT, for en ejendom med den pågældende husdyrproduktion og størrelse, med de vilkår som i øvrigt er stillet i miljøkonsekvensrapporten i relation til BAT.

Det vurderes, at der på nuværende tidspunkt ikke er baggrund for at stille vilkår om yderligere indførelse af bedst tilgængelig teknologi.

13.8. Regelmæssig vedligeholdelse og overvågning

IE-husdyrbrug skal overholde særreglerne i kapitel 17 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen som er generel lovgivning (se afsnit 13.3). Der skal derfor ikke stilles vilkår til regelmæssig vedligeholdelse og overvågning godkendelsen.

13.9. Ophør af driften

IE-husdyrbrug skal overholde særreglerne i kapitel 17 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, som er generel lovgivning (se afsnit 13.8). Der skal derfor ikke stilles vilkår til ophør af drift i godkendelser.

13.10. Anvendelse, fremstilling og frigivelse af relevante farlige stoffer i forbindelse med husdyrproduktionen

Sønderborg Kommune har ikke kendskab til aktiviteter, som tidligere kunne have medført forurening af jord og grundvand på husdyrbruget.

På grundlag af de foreliggende oplysninger vurderer Sønderborg Kommune, at der ikke foreligger en væsentlig risiko for forurening af jord og grundvand fra husdyrbruget.

14) Særregler for IE-husdyrbrug

Kapitel 17 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen indeholder en række umiddelbart gældende regler for IE-husdyrbrug. Det er den ansvarlige for husdyrbrugets drift, der skal sikre, at de bindende krav overholdes i det øjeblik godkendelsen er udnyttet i et omfang, der overstiger stipladsgrænserne.

15) Samlet vurdering

På baggrund af de stillede vilkår og ovenstående begrundelse for og særkender på husdyrbruget er det Sønderborg Kommunes samlede vurdering, at det ansøgte projekt overholder anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT), og at projektet ikke indebærer væsentlige indvirkninger på miljøet, herunder i forhold til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet, i forhold til navnlig:

- Landskabelige værdier
- Natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart over for næringsstofpåvirkning
- Jord, grundvand og overfladevand
- Lugt-. Ammoniak-, støj-, rystelser-, støv-, flue-, transport-, og lysgener, uhygiejniske forhold, affaldsproduktion mv

15.1. Projektets negative påvirkninger

Sønderborg Kommune vurderer på baggrund af de beskrevne konklusioner i miljøkonsekvensrapportens, at der ikke er væsentlige negative virkninger forårsaget af husdyrbrugets drift på nedenstående faktorer, hverken når de vurderes enkeltvis, eller når der vurderes på samspillet imellem 2 eller flere af faktorerne.

- Befolkningen og menneskers sundhed
- Biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1– og 2 natur samt bilag IV arter
- Jordarealer, jordbund, vand, luft og klima
- Materielle goder, kulturarv og landskabet
- Samspillet imellem to, flere eller alle faktorer efter nr. 1-4 og
- Sårbarhed i forhold til risici for større ulykker eller katastrofer som følge af ovenstående 5 faktorer

15.2. Sønderborg Kommunes uddybende bemærkninger vedr. Klima

Folketinget har vedtaget en klimalov, som skal sikre at Danmark kan leve op til EU's klimakrav, herunder at være klimaneutral på drivhusgasser i 2050. Der foretages nationale opgørelser af landbrugets påvirkning af klimaet, men der er endnu ingen redskaber til at

beregne påvirkning fra det enkelte produktionsanlæg, eller fastsat grænseværdier for hvilken påvirkning, der kan accepteres.

Sønderborg Kommune har valgt at deltage i DK2020 og har i den forbindelse udarbejdet en Klimahandleplan¹, fordi det er i god overensstemmelse med kommunens stærke vilje til at gå foran med de nødvendige klimaindsatser. På nuværende tidspunkt indgår driften af landbrug kun i begrænset omfang i kommunens DK2020 klimahandleplan.

Det forventes at den øgede fokus på landbrugets klimaneutralitet generelt vil føre til ændrede regler, der vil skærpe kravet til udledning af klimagasser på landbrug. Sådanne skærper vil blive indarbejdet i klimahandleplanen for Sønderborg kommune og kan resultere i yderligere skærper i forhold til denne godkendelse.

Sønderborg kommune vurderer, at husdyrbrugets beskrivelser i miljøkonsekvensrapporten er tilstrækkelig fokus på driftens klimapåvirkning i forhold til gældende regler.

16) Offentliggørelse, klagevejledning og underretning

Ansøgning om miljøgodkendelse har været offentlig annonceret i 14. oktober 2024 på Sønderborg Kommunes hjemmeside for at informere offentligheden om ansøgningen og tidligt inddrage denne i beslutningsprocessen.

Miljøgodkendelsen er meddelt den [Klik eller tryk for at angive en dato..](#)

16.1. Partshøring

Et resume og et link til udkast til miljøgodkendelse blev den 27-02-2025 udsendt til høring hos naboer (ejere og beboer) inden for konsekvensområdet for lugt (492 m) og skønnede parter i sagen, ansøger selv og ansøgers konsulent.

Der var frist til afgivelse af bemærkninger på 30 dage frem til og med den 31. marts 2025. Partshøringen gav ingen tilbagemeldinger.

16.2. Annoncering af afgørelse

Miljøgodkendelsen efter husdyrbrugloven er offentliggjort på Sønderborg Kommunes hjemmeside www.sonderborgkommune.dk den 4. april 2025.

16.3. Klagevejledning

Afgørelsen kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet af ansøgeren, klageberettigede myndigheder og organisationer samt enhver, der har en væsentlig, individuel interesse i sagens udfald, jf. husdyrbruglovens § 76.

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af <https://naevneneshus.dk/>.

¹ Sønderborg Kommunes DK2020 Climate Action Plan, ([Microsoft Word - DK2020_S\370nderborg GODKENDT](#)) (sonderborgkommune.dk)

Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk, ligesom du plejer, typisk med NEM-ID eller Mit-ID.

Klagen sendes gennem Klageportalen til Sønderborg Kommune. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. Når du klager, skal du som privatperson betale et gebyr på 900 kr. For virksomheder og organisationers vedkommende er gebyret på 1.800 kr. Du betaler gebyret med betalingskort i klageportalen. Klagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Sønderborg Kommune.

Sønderborg Kommune videresender herefter anmodningen til klagenævnet, som træffer afgørelsen om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Klagen skal være modtaget inden klagefristens udløb den 02-05-2025.

En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Sønderborg Kommune i klageportalen.

Sønderborg Kommune kan oplyse, at det af husdyrbrugloven § 81, stk. 1 fremgår, at en klage ikke har opsættende virkning, med mindre Miljø- og Fødevarerklagenævnet bestemmer andet. Hvis du påbegynder udnyttelse af miljøgodkendelsen inden klagefristens udløb, er det på egen regning og risiko.

Når Sønderborg Kommune modtager en klage, underretter kommunen straks ansøger om klagen.

Der er ifølge offentlighedsloven ret til aktindsigt i alle dokumenter, der vedrører sagen.

16.4. Civilt søgsmål

Du kan indbringe denne afgørelse for domstolene, jævnfør husdyrbruglovens § 90. Ønsker du at prøve afgørelsens gyldighed ved domstolene, skal sagen være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt.

17) Kommunens bilag

Versionshistorik

Ansøgning (246519) | Sagsbehandling

Sagsbehandling	Versionshistorik
----------------	------------------

Version

2 (Ansøger)

Situationsplan:

DEL 3 - MILJØKONSEKVENSRAPPORT

Ansøger har indsendt en ansøgning om miljøgodkendelse med tilhørende bilag. MKR er udarbejdet af miljørådgiver Henriette Fries, SPIRAS.

Sønderborg Kommune vurderer, at de oplysninger, som ansøger har fremlagt i MKR, er fuldstændige og af tilstrækkelig høj kvalitet.

Ansøgningmaterialet indeholder MKR og flere bilag.

Ansøgning om Miljøgodkendelse efter §16a mv.

Blans Østermark 12
6400 Sønderborg

Godkendelse af eksisterende anlæg og ændring til slagtekyllinger
Skema 246519 i www.husdyrgodkendelse.dk

• **Kolding**
Niels Bohrs Vej 2
7634 1700

• **Vojens**
Billundvej 3
7320 2600

• **Aabenraa**
Jens Terp-Nielsens Vej 13
7436 5000

• **Odense**
Munkehatten 1A th
7436 5000

spiras.dk

Datablad (A1, A2, A3, A4, A5, E3)

Ansøger og ejer	Chresten Hansen Møller Blans Østermark 12 6400 Sønderborg raamose@bbsyd.dk
Husdyrbrugets adresse	Blans Østermark 12 6400 Sønderborg
CVR-nummer	86398117
CHR-nummer	22351
Kommune	Sønderborg Kommune
Ejendomsnummer	9103322
Matrikel-nr.	Matrikel: 3 - Blans, Ullerup
Andre husdyrbrug drevet af ansøger	Ingen
Biaktiviteter	Ingen biaktiviteter
Ansøgningsskema	246519
Konsulent	Henriette Fries Spiras, CVR nr. 21111511 Jens Terp-Nielsens Vej 13, 6200 Aabenraa E-mail: hef@spiras.dk Tlf.: 20 14 53 33

Forord / læsevejledning

Denne rapport beskriver de miljømæssige konsekvenser ved det ansøgte projekt på Blans Østermark 12, 6400 Sønderborg.

Rapporten er en miljøkonsekvensrapport og behandler de potentielle væsentlige miljøpåvirkninger ved husdyrbrugets produktion og de ansøgte ændringer. Rapporten danner grundlaget for kommunens afgørelse om miljøgodkendelse for husdyrbruget.

Miljøkonsekvensrapporten dækker alle oplysningskrav efter husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen¹ og er en videreudvikling af Miljøstyrelsens forslag til en skabelon. Det er valgt at samle beskrivelserne og vurderingerne i samme afsnit. De angivne parenteser med bogstaver og tal henviser til oplysningskravene jf. bilag 1 i bekendtgørelsen. I afsnit, hvor der er behov for at foretage en vurdering af påvirkningen af det omgivende miljø, afsluttes afsnittet med en vurdering heraf. I afsnit hvor der kun står faktuelle oplysninger og der ikke er behov for en vurdering, er dette udeladt.

Tabeller og figurer (skærmdumps fra Husdyrgodkendelse.dk) samt kort tegnet af Spiras i AgroGIS er angivet uden kildehenvisning. Øvrige figurer og tabeller er angivet med kildehenvisning.

Til miljøkonsekvensrapporten er der indsatte bilag sidst i dokumentet.

¹ Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug BEK nr. 300 af 20/03/2024

Datablad (A1, A2, A3, A4, A5, E3)	1
Forord / læsevejledning	2
1. Indledning	5
1.1 Metode og manglende viden (F6)	5
2. Ikke-teknisk resume (E2, F9)	6
3. Beskrivelse af husdyrbrugets karakteristika og påvirkningerne af det omgivende miljø	8
3.1 Indretning og drift af anlægget (B1, E1a, F1a-c)	8
3.1.1 Produktionsarealer	9
3.1.2 Opbevaring og håndtering af husdyrgødning	10
3.1.3 Drift af anlægget	11
3.2 Bygningsmæssige ændringer og anlægsarbejde (B2, E1a, F1b-c, F5a)	11
3.3 Produktionsmæssig sammenhæng med andre husdyrbrug (A5, B3)	11
3.4 Husdyrbruget og det ansøgt beliggenhed samt generelle afstandskrav (B4, F1a, F4)	12
3.4.1 Jordarealer og jordbund (F1b-d, F4, F5b)	15
3.5 Ammoniakemission og -deposition (B5, B4, E1b, F1d)	15
3.6 Biologisk mangfoldighed/biodiversitet (F4, F1c)	19
3.7 Lugtemission (B6, B4, E1b, F4)	22
3.8 Øvrige emissioner og gener (B7, E1b, F1d, F8)	23
3.8.1 Støj (B7, E1b, F1d, Fc5)	24
3.8.2 Rystelser og vibrationer (B7, E1b, F1d, F5c)	25
3.8.3 Støv (B7, E1b)	25
3.8.4 Lyspåvirkning (B7, E1b, F1d)	25
3.8.5 Skadedyr (B7, E1b)	25
3.8.6 Transporter (B7, E1b)	26
3.9 Reststoffer, affald og naturressourcer (B8, E1b, F5b)	26
3.9.1 Døde dyr (B8)	26
3.9.2 Affald (B8, F1d, F5c)	27
3.9.3 Olie- og kemikalier (B7 og B8)	27
3.9.4 Vandressourcen og vandforbrug (B8)	28
3.9.5 Energiforbrug (B8, F1c)	28
3.9.1 Naturressourcer (F5b)	29
3.9.2 Spildevand og restvand (B8, F1d, F4)	29
3.10 Husdyrbrugets indvirkning på klimaet og projektets sårbarhed over for klimaændringer (F4, F5f)	29
3.11 Forslag til egenkontrol (B7)	30
3.12 Risiko for ulykker og katastrofer (F5d, E1c, F7, F8)	30

3.13	<i>Overvågning (F7)</i>	31
3.14	<i>Andet om befolkningen og menneskers sundhed (F4, F5d)</i>	31
3.15	<i>Kumulative og grænseoverskridende indvirkninger (B10, E1b, F5e)</i>	31
3.16	<i>Alternative løsninger og 0-alternativet (E1d, F2, F3)</i>	32
3.17	<i>Erhvervsmæssig nødvendighed</i>	32
4.	BAT	32
4.1	<i>BAT-Ammoniakemission (B9, F5g)</i>	33
4.2	<i>Ophør af husdyrbruget</i>	33
5.	Oplysninger om konsulenten (E3)	34
6.	Konklusion	34
7.	Referenceliste (F10)	34
8.	Bilag	34

1. Indledning

Denne miljøansøgning beskriver den fremtidige husdyrproduktion på Blans Østermark 12, 6400 Sønderborg

Ansøger ønsker at få godkendt de eksisterende produktionsarealer til at kunne producere slagtekyllinger på.

Beskyttelsesniveauerne for ammoniak til nærliggende natur er overholdt og husdyrbruget lever også op til BAT-kravet i forhold til den totale ammoniakemission. Beskyttelsesniveauerne for lugt er overholdt til enkelt bolig, samlet bebyggelse og byzone.

Der søges dispensation til nærmeste naboskel fra den eksisterende fjerkræstald.

Miljøkonsekvensrapporten er udarbejdet på baggrund af oplysninger fra Chresten Hansen Møller, som indestår for, at oplysningerne om selve husdyrbruget er korrekte.

1.1 Metode og manglende viden (F6)

Til udarbejdelse af miljøkonsekvensrapporten er beregningerne i Husdyrgodkendelse.dk anvendt. Forudsætningen for beregningen af ammoniak- og lugtemissionen fra stald og lager, tager afsæt i emissionsfaktorerne i Husdyrbruglovens bilag 3.

Husdyrgodkendelse.dk beregner lugtgeneafstande ud fra standardiserede kurver udarbejdet på baggrund af OML-beregninger (OML = Operationelle Meteorologiske Luftkvalitetsmodeller). De standardiserede kurver tager udgangspunkt i standardstalde, normal ventilation og standardomgivelser.

Beregningen af ammoniakspredningen og -afsætningen foretages med sprednings- og afsætningsmodeller udarbejdet af Aarhus Universitet (baseret på standardafsætningskurver beregnet med OML-DEP, som er en variant af OML-modellen).

2. Ikke-teknisk resume (E2, F9)

Dette resume beskriver de væsentligste forhold på husdyrbruget og de ønskede ændringer.

Husdyrbruget og produktionsomfang

Denne miljøkonsekvensrapport vedrører husdyrbruget på Blans Østermark 12, 6400 Sønderborg. Husdyrbrugets lovlige dyrehold er på 17.530 Årshøner, rugeæg (HPR-høner), svarende til 103,12 DE.

Ansøgningen er indsendt, da ansøger ønsker at ændre produktionen til slagtekyllinger.

Landskabelige forhold

Husdyrbruget ligger cirka 1 km for Blans i et område med spredt bebyggelse og dyrkede marker. Husdyrbruget ligger afskærmet fra Blans Østermark, og man kan ane den, når man kommer kørende ad Osmark. Der sker ingen bygningsmæssige ændringer på husdyrbruget.

Afstanden fra stald 1 til nærmeste naboskel, Matr. 575, Blans, Ullerup er 9 meter. Der søges dispensation til dette afstandskrav, da der ikke er planlagt nogen ændringer i staldens indretning.

Potentielle gener

På grund af afstand til nærmeste naboer, samlet bebyggelse og byzone vurderes det, at der ikke vil være væsentlige gener i form af lugt, støj, rystelser, vibrationer, støv eller lysgener. Beregningerne i ansøgningssystemet Husdyrgodkendelse.dk viser, at lugtgeneafstandene overholdes.

Fluer og skadedyr bekæmpes, og døde dyr opbevares i fryseren i stalden.

Transporter til og fra husdyrbruget sker ad Blans Østermark. Der er ingen naboer i umiddelbar nærhed af ind- og udkørslen ved husdyrbruget. Det vurderes således, at ingen naboer vil blive generet af opbremsninger, lys m.m i forbindelse med kørsler til og fra husdyrbruget.

Husdyrgødning

Der produceres møg på ejendommen, som leveres direkte fra stald til biogasanlæg.

Ammoniakdeposition til natur

Der er i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen fastsat krav til den maksimale mængde ammoniak, som forskellige naturtyper må belastes med.

Ammoniaknedfald kaldes deposition og beregnes som kg ammoniak pr. hektar pr. år. Beregningerne i Husdyrgodkendelse.dk viser, at beskyttelsesniveauerne for ammoniak til kategori 1 og kategori 2 natur overholdes. Kategori 1 og 2 natur er de mest sårbare naturtyper, hvor der er totaldepositionskrav til. Kravene ligger på maksimalt 0,2-1,0 kg ammoniak pr. hektar pr. år. Beregningerne viser, at der maksimalt er 0,0 kg ammoniak pr. hektar pr. år til sådanne naturtyper.

Kategori 3 naturområder og §3 områder ved husdyrbruget får ikke en merdeposition

Anvendelse af BAT

BAT er en forkortelse for "bedste tilgængelige teknik" (på engelsk: "best available techniques"). Da husdyrbruget har en ammoniakfordampning over 750 kg NH₃-N/år, er der krav om at anvende den bedste tilgængelige teknik i forhold til minimering af miljøbelastninger. Der er fastsat krav til maksimal ammoniakemission i forhold til BAT i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

Beregningerne i Husdyrgodkendelse.dk viser, at husdyrbruget overholder BAT.

Alternative løsninger og 0-alternativ

Såfremt ansøgningen om ændring af de eksisterende stalde mod forventning ikke godkendes, er 0-alternativet, at de eksisterende stalde ikke renoveres. Af alternative løsninger, som har været overvejet er alternative ammoniakreducerende teknologier.

3. Beskrivelse af husdyrbrugets karakteristika og påvirkningerne af det omgivende miljø

I dette kapitel beskrives husdyrbrugets indretning og drift, husdyrbrugets beliggenhed i forhold til omgivelserne, samt husdyrbrugets påvirkning af omgivelserne med hensyn til ammoniak- og lugtemission og -deposition og eventuelle gener i forbindelse med støj, rystelser, vibrationer, støv, lys, skadedyr og transporter. Endvidere beskrives forbrug af naturressourcer og affaldsproduktion.

Hvor det er relevant efterfølges emnerne af en vurdering af det ansøgte væsentlige direkte og indirekte virkninger i forhold til:

- 1) befolkningen og menneskers sundhed,
- 2) biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1- og 2-natur samt bilag IV-arter,
- 3) jordarealer, jordbund, vand, luft og klima,
- 4) materielle goder, kulturarv og landskabet,
- 5) samspillet mellem to, flere eller alle faktorer efter nr. 1-4 og
- 6) sårbarhed i forhold til risici for større ulykker eller katastrofer som følge af faktorerne efter nr. 1-5.

3.1 Indretning og drift af anlægget (B1, E1a, F1a-c)

Husdyrbrugets bygningssæt ligger samlet lidt tilbage trukket fra vejen "Blans Østermark". Husdyrbrugets eksisterende anlæg består af 2 hønsehuse, maskinhus og 5 siloer. Husdyrbruget har en tilladelse til at have 17.530 HPR -høner.

3.1.1 Produktionsarealer

Det følger af Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, at der skal foretages beregninger for både den ansøgte drift, nudriften og driften for 8 år siden.

8 årsdriften og nudrift.

Den seneste miljøtilladelse til husdyranlægget er en VVM screening fra 1. feb. 2021 til 17.000 rugehøner. I tilsynsnotat fra Sønderborg kommune af d. 29.11.2018, er den lovlige drift angivet til 17.530 Årshøner, rugeæg (HPR-høner), svarende til 103,12 DE.

Produktionsareal for stald 1.

$$B: 3,233+4,030+6,465+4,03+3,233 = 20,99 \text{ m}$$

$$L: 78,710 \text{ m} - 4,2 \text{ m (pakkerum)} = 74,51 \text{ m}$$

$$\text{Produktionsareal} = 20,99 \cdot 74,51 = \underline{1563,96 \text{ m}^2}$$

Produktionsareal for stald 2.

Der findes ikke staldtegninger for stald 2. Chresten oplyser, at stald 2 er 3 meter kortere i bredden end stald 1.

$$B: 20,99 - 3 \text{ m} = 17,99$$

$$L: 78,710 \text{ m} - 3,5 \text{ m (pakkerum)} = 75,21$$

Produktionsareal = 17,99 * 75,21 = 1353 m²

Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Stald 1	1832	Mekanisk ventilation	3 m	(#715952) Hønniker, Rugeæg (hønniker, HPR). Gulvdrift	0	1564
Stald 2	1384	Mekanisk ventilation	3 m	(#715955) Hønniker, Rugeæg (hønniker, HPR). Gulvdrift	0	1353
Sum						2917

Tabel 1: Stalde, ventilationsforhold, dyre- og gulvtype og produktionsarealer, tabel: Husdyrgodkendelse.dk

Ansøgt drift

Produktionsarealerne er opgjort ud fra staldtegninger, se bilag 3. Der sker ingen ændringer i gulvudformning i stalden og der bygges ikke nyt. I de to eksisterende stalde vil det eksisterende inventar blive taget ud, og skiftet ud med inventar til kyllingeproduktion. Derudover vil der blive justeret på ventilationen og indsat en varmeveksler.

I den tidligere godkendelse er der ikke stillet vilkår til ammoniak reducerende tiltag.

Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Ansøgt drift						
Stald 1	1832	Mekanisk ventilation	3 m	(#715951) Flexgruppe: Alle kyllinger	0	1564
Stald 2	1384	Mekanisk ventilation	3 m	(#715956) Flexgruppe: Alle kyllinger	0	1353
Sum						2917

Tabel 2, Stalde, ventilationsforhold, dyre- og gulvtype og produktionsarealer, Tabel: Husdyrgodkendelse.dk

3.1.2 Opbevaring og håndtering af husdyrgødning

Der er ikke noget opbevaringsanlæg for husdyrgødning på husdyrbruget.

Efter hvert hold, muges staldene ud, og gødningen læsses op i en container, hvorefter den transporteres direkte til biogas. Denne procedure vil også blive anvendt for kyllingerne fremadrettet. Når stalden er tømt for gødning, bliver den vasket ned. Vaskevandet ledes til opsamlingsbeholdere, der er placeret ved enden af hver stald. Dette vand bliver løbende spredt ud på græsarealer. Da vandet fra vask af fjerkræstalde klassificeres som "restvand" i Husdyrgødningsbekendtgørelsen, er opsamlingsbeholderne ikke indtegnet som en beholder til husdyrgødning.

Vurdering

Det vurderes, at håndteringen af gødningen i forbindelse med udmugning sker ansvarligt, og at der ikke er risiko for forurening.

3.1.3 Drift af anlægget

Driften af husdyrbruget varetages af ejeren og 1 medarbejdere. Driften af husdyrbruget er beskrevet under de følgende punkter i denne rapport, men derudover kan det nævnes, at der er følgende faste procedurer på husdyrbruget:

- I løbet af dagen bliver dyr, anlæg, installationer og materiel holdt under opsyn
- Slidte dele repareres eller udskiftes løbende
- Der registreres dyr i CHR
- Der føres journal over dyr bortskaffet til DAKA og dyr til slagtning
- Der føres journal over medicinforbrug
- Indlægssedler for indkøbt foder gemmes. Der udarbejdes foderplaner, og forbruget af foder registreres.
- Opgørelse over ressourceforbruget (brændstof, el og foder) registreres årligt
- Der gennemføres 5-års kontrol af el-installationerne af autoriseret el-installatør
- Slukningsudstyr kontrolleres årligt
- Der udarbejdes gødningsregnskab og mark/gødningsplaner for bedriften
- Der udarbejdes sprøjteplan og føres sprøjtejournal

Drift af foderanlæg

Nedenfor er en beskrivelse af foderhåndteringen på husdyrbruget:

Fodersiloer: Der er i alt fem siloer på ejendommen.

Foderforsyning: Færdigfoder indkøbes fra "foderstoffem", og de leverer direkte til de fem siloer. Disse siloer forsyner hele anlægget med foder.

Placering af siloer: De fem siloer er placeret på en betonplads uden afløb til dræn.

Minimering af foderspild: Ejeren gør en stor indsats for at minimere foderspild således, at foderet anvendes så effektivt som muligt, og at der ikke sker unødvendigt spild.

Rengøring: Rengøring af pladsen, hvor siloerne står, foregår efter behov. Dette er en vigtig del af vedligeholdelsen på ejendommen og sikrer, at området forbliver rent og hygiejnisk.

3.2 Bygningsmæssige ændringer og anlægsarbejde (B2, E1a, F1b-c, F5a)

Der sker ingen bygningsmæssige ændringer på husdyrbruget.

3.3 Produktionsmæssig sammenhæng med andre husdyrbrug (A5, B3)

Ansøger driver eller ejer ikke andre husdyrbrug, derfor er der ingen ejendomme der er forureningsmæssigt og teknisk eller driftsmæssigt forbundet med Blans Østermark 12.

3.4 Husdyrbruget og det ansøgtes beliggenhed samt generelle afstandskrav (B4, F1a, F4)

Landskab

Ejendommen er beliggende i det åbne land i landzone cirka 1 kilometer øst for Blans. Husdyrbruget er omgivet af åbne marker med læhegn.

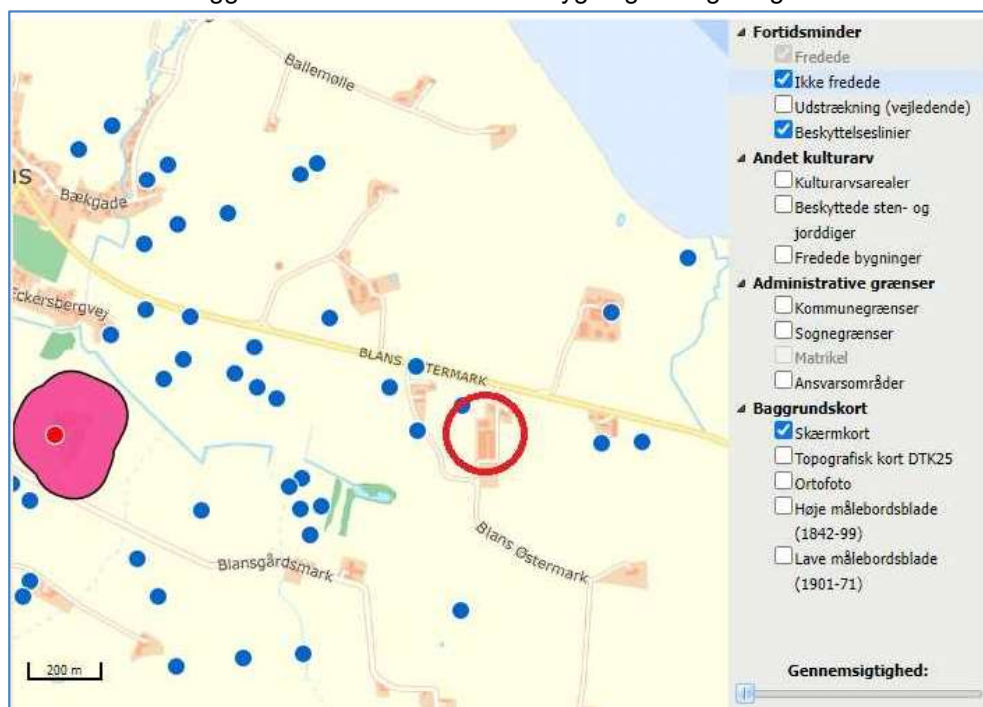
Ud fra Plandata.dk² ligger husdyrbruget delvis indenfor følge landskabelige udpegninger: Bevaringsværdigt landskab og større sammenhængende landskab.

Vurdering af landskabelige forhold

Det vurderes at ændringen fra høns til kyllinger i de to eksisterende stalde ikke vil ændre på husdyrbrugets udtryk og at husdyrbruget stadig vil fremstå som en samlet bygningsmasse sammen med de øvrige bygninger, og ikke vil medføre, at husdyrbrugets synlighed ændres. Samlet set vurderes ændringen ikke at give indvirkninger på det omkringliggende landskab.

Kulturarv

Husdyrbruget ligger uden for fortidsmindebeskyttelseslinjer. Det nærmeste "ikke-fredede fund" er en Rundhøj fra Oldtiden der ligger ca. 25 m fra nærmeste bygning/anlæg. Registrerede fund ses på kortudsnit nedenfor.

Figur 1, Kortudsnit fra www.kulturarv.dk/fundogfortidsminder/Kort/, Blå cirkler er ikke fredede fund, Rød fredet og gul er kulturarvsarealer – mens stor rød cirkel er husdyrbruget.

I forhold til arkitektonisk arv sker der ingen nedrivning. Desuden ligger der ingen fredede eller bevaringsværdige bygninger som vil have indkig til husdyrbruget.

Husdyrbruget ligger ligeledes uden for Kirkebyggelinje, Kulturhistorisk bevaringsværdier, Kulturarvsarealer, Bevaringsværdig bebyggelse eller Værdifulde Kulturmiljøer.

² <http://kort.plandata.dk/spatialmap>

Vurdering af kulturarv

Da husdyrbruget ligger uden for fortidsmindebeskyttelseslinjer og kulturudpegninger, kan husdyrbruget ikke påvirke registrerede fortidsminder eller kulturudpegninger negativt.

Materielle goder

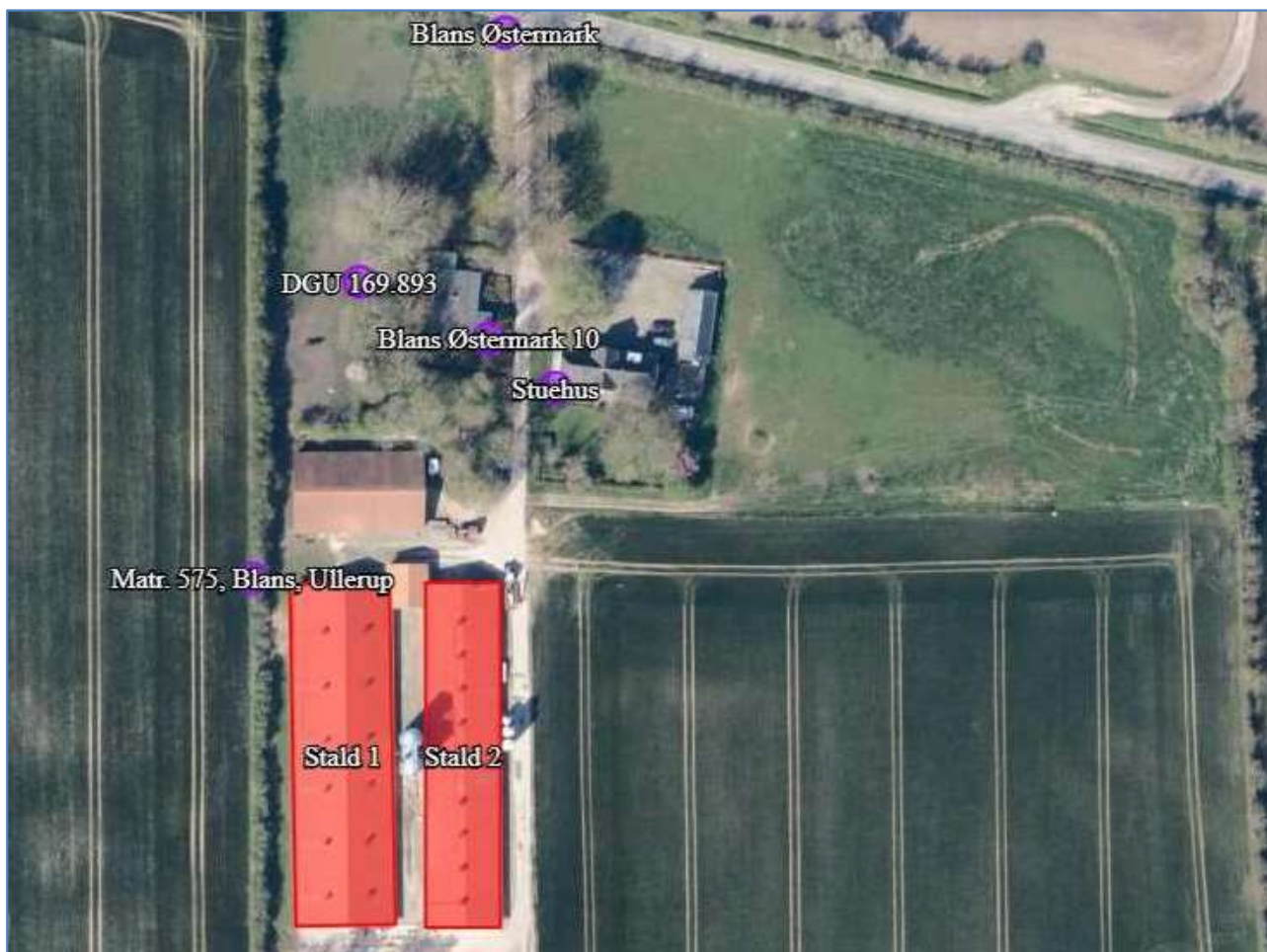
Begrebet "materielle goder" refererer til fysiske, håndgribelige ting, der har en økonomisk værdi. Det vurderes at ændringen på husdyrbruget ikke giver anledning til forringelse af "materielle goder" for omgivelserne.

Afstandskrav

Husdyrbruglovens afstandskrav jf. § 6 overholdes for de eksisterende stalde og opbevaringsanlæg, idet husdyrbruget ligger mere end 50 m fra:

- eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde,
- område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig- og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.,
- en nabobeboelse

Husdyrbrugets placering i forhold til ovenstående områder fremgår af figur 2 og tabel 3.

Figur 2, Kortudsnit over afstande

I tabellerne herunder er afstande jf. Husdyrbruglovens § 8 vist:

Blans Østermark 10 - Nabobeboelse		
Type	Navn	Afstand [m]
Staldbygning	Stald 2	57
Stuehus - Beboelse på samme ejendom		
Type	Navn	Afstand [m]
Staldbygning	Stald 2	47
Matr. 575, Blans, Ullerup - Naboskel		
Type	Navn	Afstand [m]
Staldbygning	Stald 1	9
Blans Østermark - Offentlig vej og privat fællesvej		
Type	Navn	Afstand [m]
Staldbygning	Stald 2	128
DGU 169.893 - Vandforsyningsanlæg (ikke almen)		
Type	Navn	Afstand [m]
Staldbygning	Stald 1	70
Sø - Vandløb og søer over 100 kvm		
Type	Navn	Afstand [m]
Staldbygning	Stald 1	286
Blans Vandværk - Vandforsyningsanlæg (almen)		
Type	Navn	Afstand [m]
Staldbygning	Stald 1	1170
Vandløb - Vandløb og søer over 100 kvm		
Type	Navn	Afstand [m]
Staldbygning	Stald 1	296
Blans slagteri - Levnedsmiddelvirksomhed		
Type	Navn	Afstand [m]
Staldbygning	Stald 1	1632

Tabel 3, Afstande jf. Husdyrbruglovens § 8 stk. 1

Afstandskravene er følgende, vandløb (herunder dræn) og søer større end 100 m², offentlig vej og privat fællesvej, og beboelse på samme ejendom er 15 m - afstandskravene til vandforsyningsanlæg, der ikke er til almen vandforsyning og til levnedsmiddelvirksomhed er på 25 m - afstandskrav til naboskel er på 30 m og afstandskrav til vandforsyningsanlæg til almen vandforsyning er på 50 m. Husdyrgodkendelse.dk opgiver afstanden fra nærmeste stald eller lager i forhold til de forskellige udpegninger (markører).

På kortudsnittet ovenfor er vist nærmeste vandløb, nabo, naboskel, ikke almene vandboring, offentlig vej (Blans Østermark) og beboelsen på ejendommen. Nærmeste levnedsmiddelvirksomhed, og vandværksboring ligger så langt væk, at de nærmeste øvrige punkter ikke ville kunne ses ordentligt på kortudsnittet, hvis alle punkter skulle vises.

Afstanden fra stald 1 til nærmeste naboskel, Matr. 575, Blans, Ullerup er 9 meter. Der søges dispensation til dette afstandskrav, da der ikke er planlagt nogen ændringer i staldens indretning, hverken i forhold til staldgulv eller de ydre dele. Den nuværende afstand fra skellet har ikke tidligere udgjort et problem for naboens mark eller miljøet, og vi forventer ikke, at dette vil ændre sig, da anvendelsen af stalden fortsat er med fjerkræ.

De øvrige afstandskrav er overholdt.

Byggelinjer og andre beskyttelseslinjer mv.

Husdyrbruget ligger uden for kystnærhedszonen, sø- og åbeskyttelseslinjer, skovbyggelinjer samt kirkebyggelinjer.

Vurdering af afstandskrav og byggelinjer mv.

Da alle afstandskrav overholdes, og husdyrbruget ligger uden for alle bygge- og beskyttelseslinjer er der ikke behov for en nærmere vurdering.

3.4.1 Jordarealer og jordbund (F1b-d, F4, F5b)

Staldene er udført i tætte og stabile materialer.

Der er ikke tidligere blevet benyttet slagter til bundsikring af anlægget, og på husdyrbruget er der ikke kortlagt jordforurening med vidensniveau 1 eller 2. Ansøger har desuden ikke registreret jordforurening i forbindelse med husdyrbrugets bygninger, anlæg, kørearealer og tilstødende arealer.

Vurdering

Da stalde er udført i tætte og stabile materialer, vurderes det, at der fra selve husdyrbruget ikke ved normal drift kan ske væsentlige direkte eller indirekte påvirkninger af jordarealer eller jordbund.

Ændring af dyretypen i de eksisterende stalde vurderes ikke at skade naturressourcen som grundvandet, råstof og natur, da husdyrbruget ligger udenfor råstof område, indvindingsopland og naturområder.

3.5 Ammoniakemission og -deposition (B5, B4, E1b, F1d)

Ud fra oplysningerne om størrelsen af produktionsarealer, dyre- og gulvtype i ansøgt drift, nudrift og 8 årdrift, samt oplysninger om eventuelle miljøteknologier, beregnes husdyrbrugets ammoniakemission i de tre drifter.

Det samlede resultat af ammoniakberegningerne og meremissionerne for husdyrbruget fremgår af tabel 4.

I ansøgt er der indsat en ammoniakreduktion effekt på 28 % fra varmeveksler.

Drifttype:	Ammoniakemission fra staldafsnit (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra lagre (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra husdyrbruget (kg NH ₃ -N/år)
Ansøgt drift	1554,2	0,0	1554,2
Nudrift	3500,4	0,0	3500,4
8 års-drift	3500,4	0,0	3500,4

Tabel 4, Ammoniakemission fra stalde og lagre. Kilde: Husdyrgodkendelse.dk

Naturområder i nærheden af husdyrbruget er udpeget i husdyrgodkendelse.dk og fremgår af figur 3 og 4 og beregningerne af ammoniak til disse områder fremgår af tabel 5.

Ammoniakfølsom natur	Beskrivelse	Krav
Kategori 1	Ammoniakfølsomme Natura 2000-naturtyper uanset størrelse jf. bilag 3 pkt. D i bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug hvis de er beliggende inden for et Natura 2000 område og er omfattet af udpegningsgrundlaget og kortlagt, samt heder og	Max. Totaldeposition (stald og lager) afhængig af antal husdyrbrug i nærheden*): 0,2 kg N/ha/år ved > 1 husdyrbrug 0,4 kg N/ha/år ved 1 husdyrbrug

	overdrev inden for et Natura 2000 område som er omfattet af § 3 i NBL3 (dvs. større end 2.500 m ²)	0,7 kg N/ha ved 0 husdyrbrug.
Kategori 2	Ammoniakfølsomme naturtyper som ligger udenfor Natura 2000 område: højmoser, lobeliesøer, heder der i sig selv er større end 10 ha og omfattet af § 3 i NBL og overdrev der i sig selv er større end 2,5 ha og omfattet af § 3 i NBL.	Max. totaldeposition på 1,0 kg N/ha pr. år.
Kategori 3	Ammoniakfølsomme naturtyper der ikke er omfattet af kategori 1 og 2 og som ligger uden for Natura 2000 område i form af heder, moser og overdrev der er omfattet af § 3 i NBL samt ammoniakfølsomme skove. For at være ammoniakfølsom skal skove være større end 0,5 ha og mere end 20 m bred og bevokset med træer, der danner eller inden for et rimeligt tidsrum vil danne en sluttet skov af højstammede træer og 1) hvor der har været skov på arealet i lang tid (i størrelsesorden mere end ca. 200 år), så der er tale om gammel »skovjordsbund«, 2) hvor skoven er groet frem af sig selv på et naturareal, fx tidligere hede, mose eller overdrev, så jordsbunden ikke har været dyrket mark inden for en periode svarende til perioden for gammel »skovjordsbund« (dvs. i størrelsesorden mere end ca. 200 år), eller 3) hvor der i skoven er forekomst af naturskovindikerende eller gammelskovsarter, som er medtaget på listen "Arter, der er brugt ved prioritering af naturmæssigt særligt værdifulde skove omfattet af § 25 i lov om skove" og arterne har væsentlig, definerende betydning for skovens naturværdi.	Kommunen vurderer konkret, om der skal fastsættes vilkår om max. merdeposition, og hvad det nødvendige krav til max. deposition skal være. Kravet må dog ikke være under en max. merdeposition på 1,0 kg N/ha pr. år
Beskyttede naturtyper der ikke hører under Kategori 1-3, men som efter en konkret vurdering, er ammoniakfølsomme.	Kan fx være enge, strandenge og søer	
* Antallet af husdyrbrug ud over det ansøgte opgøres på følgende måde (kumulationsmodel): Antal husdyrbrug med en emission på mere end 150 kg NH ₃ -N pr. år indenfor 200 m Antal husdyrbrug med en emission på mere end 450 kg NH ₃ -N pr. år indenfor 200-300 m Antal husdyrbrug med en emission på mere end 750 kg NH ₃ -N pr. år indenfor 300-500 m Antal husdyrbrug med en emission på mere end 1.500 kg NH ₃ -N pr. år indenfor 500-1.000 m Antal husdyrbrug med en emission på mere end 5.000 kg NH ₃ -N pr. år indenfor 1.000-2.500 m		

Kategori 1 natur

Det nærmeste kategori 1 natur (Tralskov), som er en del af Natura 2000 habitatområdet "Rinkenæs Skov, Dyrehaven og Rode Skov" ligger nord for Gråsten. Område ligger 13 km fra husdyrbruget.

Da afstanden til husdyrbruget er stort, er det ikke relevant at kigge på kumulation med andre husdyrbrug til området.

Kategori 2 natur

Vest for husdyrbruget, ved Kajbæk ligger to overdrev. Disse overdrev er kategori 2 natur. Afstanden fra husdyrbruget til overdrene er cirka 3300 meter. Derudover ligger der et kategori 2 overdrev på Kær halvøen. Her er afstanden cirka 4400 meter.

Det fremgår af tabel 6, at totaldepositionen til naturarealet er på 0 kg N/ha/år, hvorfor Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens totaldepositionskrav til kategori 2 natur på maksimalt 1,0 kg N/ha/år overholdes.

³ Bekendtgørelse af lov om naturbeskyttelse LBK nr 240 af 13/03/2019

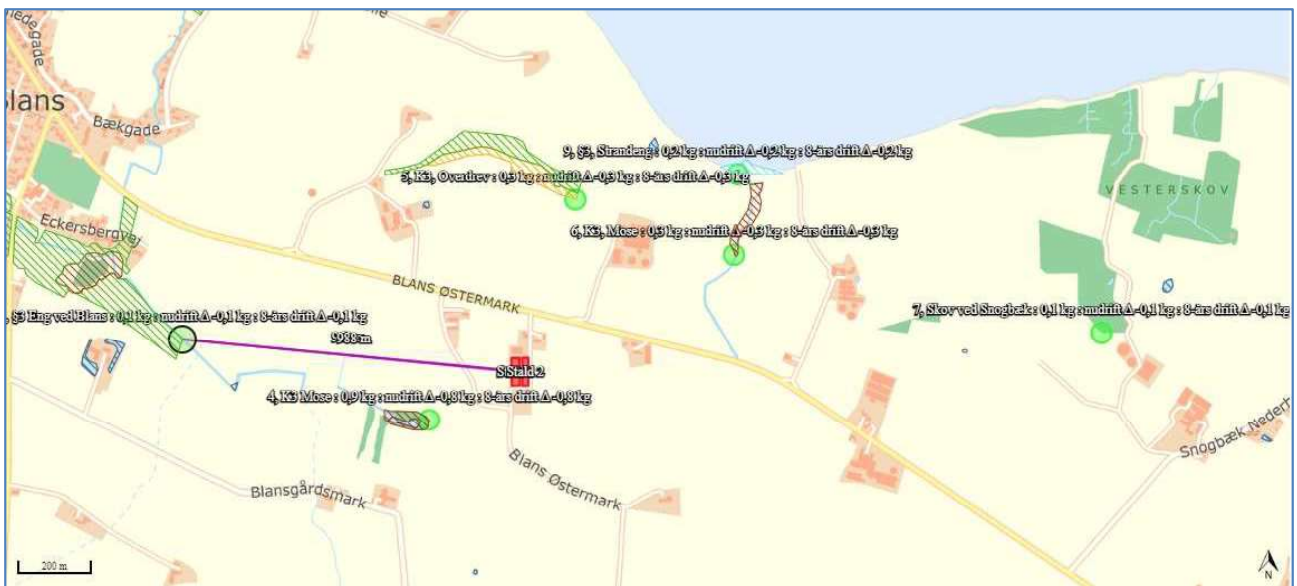

Figur 3, Placering af kategori 2 natur punkter. Husdyrbruget ligger i midten af de to kategori 2 områder.

Kategori 3 natur og § 3 områder

De nærmeste kategori 3 naturområder ligger cirka 250 meter sydvest for husdyrbruget, og området modtager en negativ merbelastning. De øvrige kategori 3 områder i området, modtager ligeledes en negativ merbelastning.

Det nærmeste §3 område ligger inde i kategori 3 mosen ved husdyrbruget. Beregninger viser, at denne mose/sø får en negativ merbelastning.

Figur 4, Kategori 3 og § 3 natur.

Navn:	Kategori:	Opretter:	Kumulation:	Ruhed natur:	(kg N/ha/år):		(kg N/ha/år):
					8-års drift	Nudrift:	
9, §3, Strandeng	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	-0,2	-0,2	0,1
8, §3 Eng ved Blans	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	-0,1	-0,1	0,1
7, Skov ved Snogbæk	Kategori 3	Ansøger	0	S	-0,1	-0,1	0,1
6, K3, Mose	Kategori 3	Ansøger	0	S	-0,3	-0,3	0,3
5, K3, Overdrev	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	-0,3	-0,3	0,2
4, K3 Mose	Kategori 3	Ansøger	0	S	-0,9	-0,9	0,7
3, K2, Overdrev ved Blansvej	Kategori 2	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0
2, K2, Overdrev på Kær	Kategori 2	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0
1, K1, Gråsten Skov	Kategori 1	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,0

Tabel 5, Total og merdeposition af ammoniak til udpegede natur--områder

Vurdering af ammoniakdeposition til naturområder

Da Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens krav til total- og merdeposition af ammoniak til kategori 1 og 2 natur overholdes, vurderes ammoniakdepositionen til de nærliggende naturområder ikke at kunne påvirke naturarealerne væsentligt negativt.

De øvrige kategori 3 naturområder og §3 områder får en merdeposition under 1 kg N/ha/år. Den almindelige betragtning er, at en merdeposition på 1,0 kg N/ha/år ikke kan medføre en tilstandsændring af et almindeligt § 3 naturområde.

3.6 Biologisk mangfoldighed/biodiversitet (F4, F1c)

Biologiske mangfoldighed/biodiversitet generelt

FN definerer biodiversitet som: *"Mangfoldigheden af levende organismer i alle miljøer, både på land og i vand, samt de økologiske samspil, som organismerne indgår i. Biodiversitet omfatter såvel variationen indenfor og mellem arterne som mangfoldigheden af økosystemer."* Med andre ord er biodiversitet alt liv på jordkloden, herunder dyr, planter, svampe, bakterier og andet levende både på land og i vand.

Et traditionelt husdyrbrug, vil kunne påvirke biodiversiteten med ammoniak, der udledes gennem luften, udslip af forurenende stoffer i form af næringsstoffer eller kemikalier, afdrift eller afstrømning af bekæmpelsesmidler anvendt i marken eller ved direkte fysisk påvirkning, fx hvis der fjernes natur, leve-, yngle- eller opholdssteder.

Påvirkningen med ammoniak på naturtyper er beskrevet i det foregående afsnit. I et efterfølgende afsnit under dette punkt beskrives Bilag IV-arter og eventuel påvirkning heraf.

Der nedlægges ikke naturområder, og der sker ingen fjernelse af beplantninger.

Bilag IV-arter

Bilag IV arter er særlig beskyttede dyrearter, der fremgår af bilag IV i EU's habitatdirektiv. Det betyder, at arternes yngle- og rasteområder ikke må beskadiges eller ødelægges.

Der er i forbindelse med denne ansøgning, gennemgået følgende materiale, for at klarlægge mulige levesteder for Bilag IV arter i nærheden af husdyrbruget, hvor det samlede resultatet fremgår af tabel 1:

- "Faglig rapport fra DMU nr. 635, 2007 - Håndbog over dyrearter på habitatdirektivets bilag IV" ⁴
- "Videnskabelig rapport fra DCE – National Center for Miljø og Energi nr. 50" ⁵ fra 2013, med overvågning af arter fra 2004 til 2011.
- Danmarks Miljøportals naturdata – med registreringer af arter.

Dansk navn	Videnskabeligt artsnavn	Kilde
Pattedyr		
Sydflagermus	Eptesicus serotinus	DMU nr. 635
Troldflagermus	Pipistrellus nathusii	DMU nr. 635
Pipistrellflagermus	Pipistrellus pipistrellus	DMU nr. 635
Vandflagermus	Myotis daubentonii	DMU nr. 635,
Brunflagermus	Nyctalus noctula	DMU nr. 635,
Dværgflagermus	Pipistrellus pygmaeus	DMU nr. 635,
Padder		
Stor vandsalamander	Triturus cristatus	DMU nr. 635, DMU nr. 50
Løvfør	Hyla arborea	DMU nr. 50
Spidssnudet frø	Rana arvalis	DMU nr. 635, DMU nr. 50
Butsnudet frø	Rana temporaria	DMU nr. 50
Krybdyr		
Markfirben	Lacerta agilis	DMU nr. 635, DMU nr. 50
Snegl		
Kildevældsvindelsnegl	Vertigo geyeri	DMU nr. 50

Tabel 6, Mulige Bilag IV arter, der kan have levesteder i nærheden af husdyrbrugene

Der er ikke registreret fund af bilag IV-arter i området jf. Naturdata på Danmarks Miljøportal eller af Sønderborg kommunes interne kort over IV-arter.

Gamle bygninger og træer **kan** fungere som dagskul og overvintringssteder for flagermus, men da der ikke rives stalde/bygninger ned, vurderes det ikke at ske fjernelse af opholdssteder for flagermus.

Flere af områdets søer og vådområder kan være yngle- og levesteder for padder.

Samlet vurdering

Ændringen vurderes ikke at medføre en tilstandsændring af de omkring liggende naturområder, og derfor vurderes udvidelsen ikke at kunne udgøre en negativ påvirkning af naturområderne som yngle- og levesteder.

På grund af afstanden til potentielle yngle- og levesteder, samt da der ikke fjernes hverken beplantninger, stenbunker, jorddiger eller gamle bygninger, som kan være mulige opholdssteder, vurderes det derfor, at husdyrbruget ikke kan påvirke bilag IV-arters eller andre arters yngle- eller levesteder negativt.

⁴ <https://www.dmu.dk/Pub/FR635.pdf>

⁵ <https://www.dmu.dk/Pub/SR50.pdf>

Når de generelle udbringningsregler for husdyrgødning, samt anvendelse af bekæmpelsesmidler overholdes, vurderes der ikke at kunne ske væsentlig påvirkning af biodiversiteten ved markdriften.

Som beskrevet tidligere er husdyrbruget placeret udenfor områder udpeget som særligt værdifulde naturområder og økologiske forbindelser

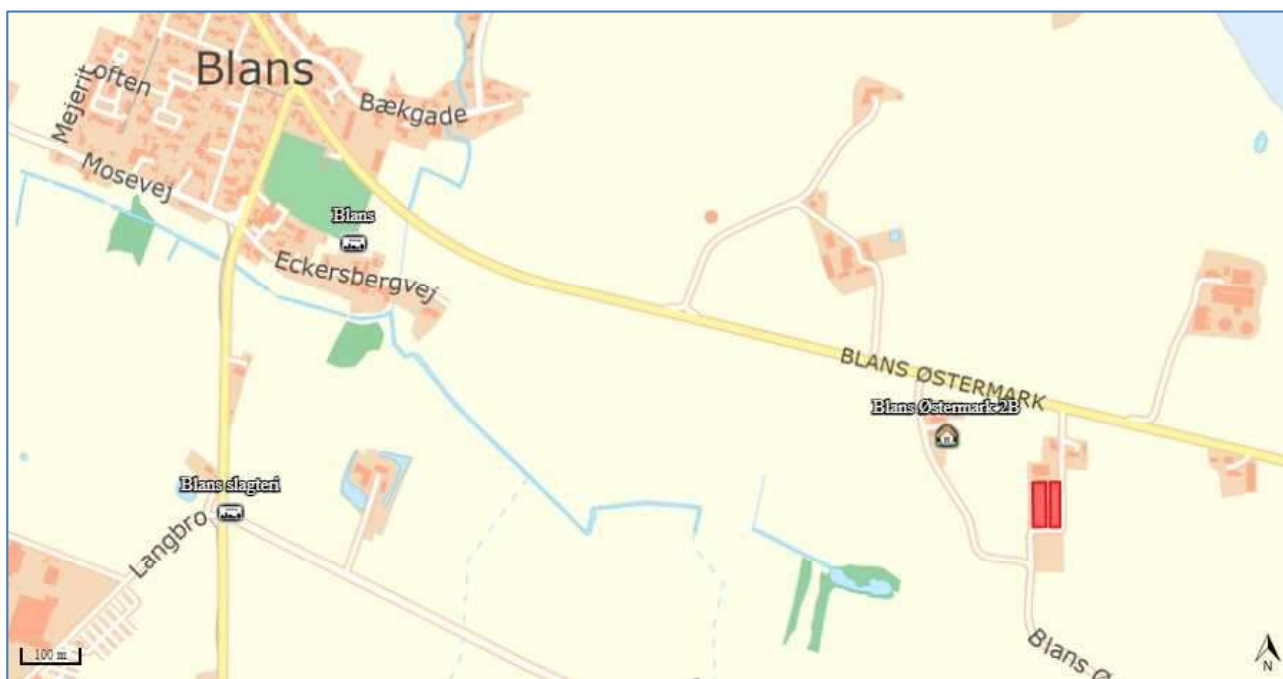
3.7 Lugtemission (B6, B4, E1b, F4)

Nærmeste lugtberegningspunkter er udpeget i skema 246519 i Husdyrgodkendelse.dk, se figur 5 og tabel 7.

I ansøgningsskemaet er der indtastet nærmeste nabo på Blans Østermark 2b, nærmeste byzone ved Blans, og nærmeste byzone og lokalplan lagt område ved Blans slagteri. Da der ikke ligger anden lokalplan lagt område eller samlet bebyggelse i en afstand kortere end byzone er dette ikke indtastet.

Ejendommen "Blans Østermark 10" er ejet af ansøger, hvorfor den ikke indgår i lugtberegningen.

Der er angivet 2 ved kumulation med andre husdyrbrug i forhold til lugt til enkelt nabobeboelse, samlet bebyggelse/lokalplan lagt område og byzone- og sommerhusområde. Derved opnås en worst case beregning af lugt.

Figur 5, Nærmeste nabo, samlede bebyggelser og byzone

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand	Korrigeret geneafstand	Vægtet gennemsnits- afstand	Genekriterie overholdt
Blans Østermark 2B	2	NY	160,3	192,4	216,9	Ja
Blans	2	NY	486,2	583,4	1321	Ja
Blans slagteri	2	NY	486,2	583,4	1457,1	Ja
Ullerup	2	NY	486,2	554,2	1738,9	Ja

Tabel 7, Beregning af lugtgeneafstand til nærmeste nabo, samlede bebyggelser og byzoner,

Husdyrgodkendelse.dk beregner udelukkende lugt fra stalde. Der vil også kunne forekomme lugtgener i forbindelse med udbringning af husdyrgødning på marker. Dog udbringes dette som afgasset biomasse, hvorfor lugtgenerne fra udbringningen er reduceret⁶.

Der er ikke kendskab til, at lugt fra husdyrbrug er direkte sundhedsskadelig.

Vurdering

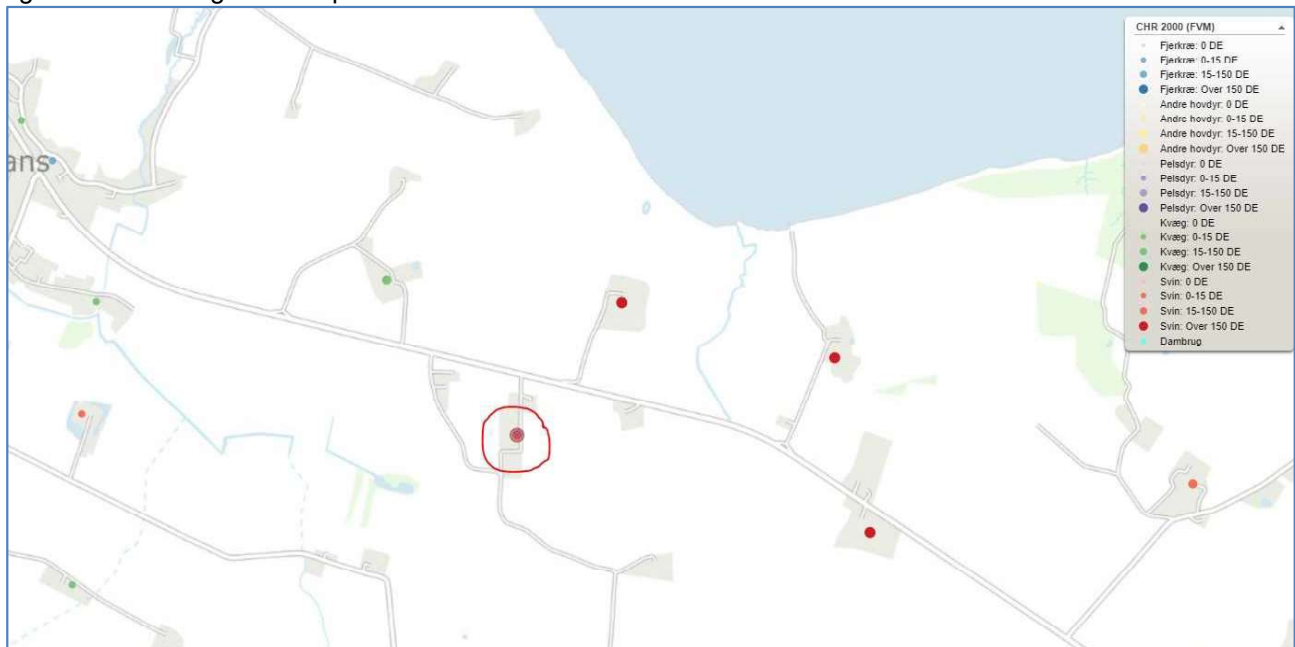
Lugt opfattes forskelligt af forskellige personer. Det kan derfor ikke afvises, at nogle vil finde lugtgeneafstandene utilstrækkelige, mens andre ikke føler sig generet, selv om de bor inden for lugtgeneafstandene. Lugt fra fx gyllebeholdere indgår ikke i lugtberegningerne i Husdyrgodkendelse.dk. Da der er cirka 200 m fra anlægget til nærmeste nabobeboelse, vurderes lugt fra disse ikke at kunne være generende for naboer.

På baggrund af ovenstående, samt at alle lugtgeneafstande overholdes, vurderes det, at husdyrbruget ikke udgør en sundhedsrisiko for omgivelserne, samt at husdyrbruget kan udvides/ændres som ansøgt uden at være til gene for naboerne.

3.8 Øvrige emissioner og gener (B7, E1b, F1d, F8)

Som det fremgår af nedenstående kort, ligger det andet større husdyrbrug (Blans Østermark 9) cirka 400 meter fra husdyrbruget.

Kumulation i forhold til ammoniakdeposition og natur er beskrevet under punkt 3.5, mens kumulation til lugt og beboelse fremgår under punkt 3.7.

Figur 6, Kort over det centrale husdyrbrugsregister, rød cirkel er Blans Østermark 12. Kilde Jordbrugsanalyse.dk. Udklip fra den 22-08-2024

Der forekommer ingen stråling fra husdyrbrug. Der vil være emission af varme fra dyrene.

⁶ Grøn viden Markbrug nr. 296 juni 2004 <http://web.agrsci.dk/djfpublikation/index.asp?action=show&id=797>

I de efterfølgende underpunkter beskrives potentielle gener fra støj, rystelser og vibrationer, støv, lys, skadedyr og transporter.

3.8.1 Støj (B7, E1b, F1d, Fc5)

De primære støjklender på husdyrbruget forventes at komme fra dyrene, ventilationsanlæg og transporter.

Staldene er isolerede og der er temperaturstyring på ventilationen, således at der udelukkende ventileres efter behov. Da stalden er lukket, er det begrænset hvor meget støj der slipper ud af den.

Transporter vil som udgangspunkt ske i hverdagene i tidsrummet fra 7.00 til 17.00, og transporter til og fra ejendommen er typisk af kort varighed.

Ansøger er ikke bekendt med, at der tidligere skulle have været klager over støj fra husdyrbruget.

Vurdering af støj

Støj, vibrationer og lavfrekvent støj vurderes ikke at være af et omfang, der vil kunne genere naboerne, idet de fleste støjende aktiviteter foregår indendørs samt at husdyrbruget er placeret mere end 170 meter fra nærmeste nabobeboelse.

På baggrund af ovenstående, vurderes det, at støjen fra anlægget med tilknyttede aktiviteter generelt ikke vil give anledning til væsentlige støjgener for de omkringliggende nabobeboelser.

Vurdering af støj i forhold til transporter er beskrevet under punkt 3.8.6.

3.8.2 Rystelser og vibrationer (B7, E1b, F1d, F5c)

Der kan eventuelt forekomme mindre rystelser i forbindelse med transporter til og fra husdyrbruget og internt på husdyrbruget. Der sker ingen ændringer i kilderne til eventuelle rystelser og vibrationer fra husdyrbruget med den ansøgte ændring af dyreholdet. Kilder kan fx være traktorer samt andre maskiner.

Vurdering af rystelser og vibrationer

Forekomst af rystelser og vibrationer vurderes at være af et omfang, der ikke vil kunne genere omgivelserne.

Vurdering af rystelser i forhold til transporter er beskrevet under punkt 3.8.6.

3.8.3 Støv (B7, E1b)

I forbindelse med husdyrproduktionen vil den primære kilde til støv være forbundet med transporter foran ejendommen, hvor støv fra underlaget hvirvles op, særligt i tørre perioder.

Alt foder håndteres i siloer, hvorfor der ikke forventes støvgener herfra. Der forventes ligeledes ikke væsentlige støvgener fra dyrene.

Vurdering af støv

Generelt vurderes støv ikke at være af et omfang, der vil kunne genere naboer, da afstanden fra husdyrbruget til naboerne er stor.

På baggrund af ovenstående, vurderes det, at støv fra anlægget med tilknyttede aktiviteter generelt ikke vil give anledning til væsentlige støvgener for de omkringliggende nabobeboelser.

3.8.4 Lyspåvirkning (B7, E1b, F1d)

Der er kun mindre udvendig belysning på driftsbygningerne på ejendommen.

Vurdering

Det vurderes at lys ikke vil medføre gener for naboer eller vejtrafik, da der er minimal belysning på ejendommen.

3.8.5 Skadedyr (B7, E1b)

Alt foderopbevaring sker i siloer, og eventuelt spild opsamles straks, hvilket minimerer risikoen for skadedyr. Der er aftale med et firma om rottebekæmpelse.

Vurdering af skadedyr

De beskrevne bekæmpelsestiltag vurderes, at være tilstrækkelige til, at der ikke er risiko for gener fra skadedyr eller menneskers sundhed.

3.8.6 Transporter (B7, E1b)

Ejendommen tilgås fra Blans Østermark. Tunge transporter såsom levering af dyr, foder og lignende sker typisk i hverdagene i tidsrummet fra 07.00 til 17.00.

Af nedenstående tabel 8 fremgår et skøn af husdyrbrugets transporter.

Tunge transporter	Nudrift antal/år	Ansøgt drift antal/år
Levering af foder (Traktor/vogn)	52	52
Biogas	1 gang om året	6 gang om året
Husdyr til og fra ejendommen (traktor og lastbil)	1 gang om året	6 gange om året
Kørsel med affald (lastbil – dagrenovation)	26	26
Afhentning af døde dyr (lastbil)	17	17
Maksimalt i alt	97	105

Tabel 8, Skønnede antal transporter

Vurdering af transport

Til- og frakørsel sker via indkørslen, og omfatter hovedsageligt lastbiltransporter og traktorer med markredskaber samt personbils-kørsel.

Trafik på veje reguleres af færdselsreglerne. I forhold til husdyrbrug er der jf. Miljø- og Fødevarerklagenævnets praksis kun hjemmel i Husdyrbrugloven til at stille vilkår om brug af bestemte overkørsler eller tidspunkter for ind- og udkørsel. Med husdyrbrugets beliggenhed i forhold til naboer, vurderes det ikke relevant at begrænse husdyrbrugets transporter.

3.9 Reststoffer, affald og naturressourcer (B8, E1b, F5b)

3.9.1 Døde dyr (B8)

Døde kyllinger opbevares i fryser i stalden, ind til afhentning. DAKA afhenter i gennemsnit en gang om måneden. Dyr til afhentning tilmeldes via app på mobiltelefonen. DAKA genanvender de døde dyr som råvarer i biodiesel- og kødbenmelsproduktion

Vurdering

På grund af fryserens placering kan ingen naboer eller forbipasserende bliver generet i forbindelse med opbevaring og afhentning af døde dyr.

3.9.2 Affald (B8, F1d, F5c)

På husdyrbruget er, der fokus på at producere så lidt affald som muligt. Herunder er oplistet husdyrbrugets affaldstyper, opbevaringssteder, transportører, modtageanlæg samt skønnede årlige affaldsmængder.

Affaldstype	Opbevaringssted	Transportør	Modtageanlæg	Mængde pr. år
Olie- og kemikalieaffald:				
Spraydåser	Stald	Egen transport	Genbrugsstation	-
Kanyler i særlig beholder	Ingen	-	-	-
Batterier – alle typer	I teknikum i stald	Dagrenovation (batteri spand)	Dagrenovation	-
Fast affald:				
Tom emballage (papir/pap/ div.)	Container	Marius Petersen	Meldgaard	Tømmes efter behov
Tom emballage (plast)	Container	Meldgaard	Meldgaard	Tømmes efter behov
Jern og metal	Et sted på ejendommen	Produkthandel	Produkthandel	0-1 tons

Tabel 9, Affaldshåndtering og mængde

I forbindelse med renoveringsfasen vil der komme en mindre mængde bygnings- og emballageaffald fra de eksisterende bygninger. Dette vil dog være i meget begrænsede mængder, da en stor del af materialerne er præfabrikerede.

Byggeaffaldet fra renoveringen vil blive håndteret og bortskaffet i overensstemmelse med Sønderborg Kommunes affaldsregulativer. Der er ikke beregnet på disse affaldstyper eller -mængder.

Vurdering

Det vurderes, at husdyrbruget sorterer, opbevarer og bortskaffer affald miljømæssigt forsvarligt og i overensstemmelse med Sønderborg Kommunes affaldsregulativer. Det vurderes desuden, at der ikke vil opstå gener i forbindelse med bortskaffelse af affald.

3.9.3 Olie- og kemikalier (B7 og B8)

Der opbevares sprøjtemidler i ejendommens kemirum i maskinhuset og i maskinhuset står der også en 2500 L dieselolietank.

Der foretages regelmæssig vask af alle staldfasnit. Desinficering foretages med til formålet godkendte midler og varieres efter dyrlægens anvisning til sikring af bedste smittebeskyttelse.

Vurdering

Med den beskrevne opbevaring af olie og diesel på husdyrbruget vurderes det, at der ikke er risiko for, at der under normale forhold kan ske udslip af sådanne stoffer.

3.9.4 Vandressourcen og vandforbrug (B8)

Husdyrbrugets bygninger og anlæg ligger inden for områder med drikkevandsinteresser men uden for nitratfølsomme indvindingsområder og indsatsplaner for grundvand, indvindingsoplander. Husdyrbruget ligger desuden udenfor sprøjtemiddelfølsomme indvindingsområder.

Vand benyttes primært til drikkevand til dyr, vask af stalданlæg, sanitære forhold samt forbrug i beboelsen. Husdyrbruget modtager vand fra egen boring.

For at minimere vandforbruget, sættes staldene i blød før vask.

Det er ikke udarbejdet planer for vedligehold og reparationer, men ved daglig inspektion vil der blive undersøgt for eventuelle lækager i forbindelse med drikkevandssystemet med efterfølgende igangsætning af reparation.

Vurdering

Da godkendelsen er til fri produktion på produktionsarealerne, bør der ikke stilles vilkår om et maksimalt vandforbrug. I stedet bør der stilles vilkår om, at vandforbruget skal opgøres årligt og fremvises ved tilsyn. Eventuelt kan der stilles vilkår om, at kommunen kan forlange drikkevandssystemet gennemgået af en fagperson, hvis der sker stigninger i vandforbruget, der ikke kan forklares med fx et øget antal dyr på husdyrbruget.

De eksisterende stalde er tætte. Der er derfor ingen risiko for udsivning til grundvand eller overfladevand.

3.9.5 Energiforbrug (B8, F1c)

På husdyrbruget vil der primært blive benyttet el til belysning, ventilation, foderanlæg og varmeveksler

Af tabel 10 fremgår det forventede forbrug af energi på ejendommen. Husdyrbrugets energiforbrug opgøres årligt i forbindelse med udarbejdelse af årsregnskab. Med den forventede produktion, beregnes der ud fra normtallene et årligt elforbrug på cirka 150.269 kWh ved 55.423 stipladser til slagtekyllinger.

Type	Forbrug 2023	Forbrug jf. normtal
El	73.233 kWh	150.269 kWh El 443.384 kWh Varme

Tabel 10, Energiforbrug

Vurdering af energi

Det forventede samlede forbrug, vurderes at være acceptabel for husdyrbrugets aktiviteter med fx varmeveksler.

3.9.1 Naturressourcer (F5b)

Anlægget forbruger naturressourcer i form af foder og vand, samt dyrkningsarealer til foder. Der sker ingen væsentlig ændring af anvendelsen af jordressourcen, idet der igennem mange år er produceret græs og korn til foder på landbrugsarealerne i Jylland. Planteavl er nøje reguleret gennem omfattende generel regulering vedr. anvendelse af gødning, tidspunkter for jordbearbejdning, såning, anvendelse af efterafgrøder, anvendelse af bekæmpelsesmidler mv., så tab af gødningsstoffer og bekæmpelsesmidler så vidt muligt begrænses.

Der sløjfes ikke beskyttede naturarealer, så det vurderes, at der ikke sker forringelse af biodiversiteten som følge af den fortsatte drift med svineproduktion. Forbruget af vand til drikkevand og vask vurderes ikke at udgøre en trussel imod vandressourcen som sådan, da ejendommen er forsynet med vand fra egen boring, og da der ikke er forlydender om lokal knaphed på denne ressource.

3.9.2 Spildevand og restvand (B8, F1d, F4)

Afløbsforholdene på husdyrbruget fremgår af i bilag 4.

Vaskevand fra stalden vil blive ledt til opsamlingsbeholderne for enden af stalden. Der er ingen afløbsriste på udenoms arealet ved staldene

Vurdering af spildevand og restvand

Da afløbssystemet fra stalden er lukket, og der er ingen afløbsriste på ejendommen, vurderes spildevandet ikke at give anledning til forurening eller væsentlig påvirkning af miljøet.

3.9.3 Husdyrbrugets indvirkning på klimaet og projektets sårbarhed over for klimaændringer (F4, F5f)

Kyllingeproduktion bidrager til udledning af klimagasser som CO₂, metan, lattergas. Det er især dyrenes fordøjelse, staldgødningen og markbrug der bidrager til lattergas- og metan udskillelsen, mens CO₂-udskillelsen stammer fra strøm- og dieselforbruget.

Anlægget er indrettet så interne transporter er mest mulige effektive. Generelt har ansøger ikke samme antal og daglige gøremål med traktor, som på en kvægejendom. Al foder leveres i siloer, og kommer via rør ud til fjerkræene.

Nedenfor fremgår husdyrbrugets sårbarhed i forhold til nedbør, vandstigning fra vandløb, grundvandsstigning samt havvandsstigning.

Nedbør

Figur 7 nedenfor viser de områder og bygninger, der kan blive påvirket ved en timenedbør på 30 mm.

Der har ikke tidligere været problemer med oversvømmelser i staldene, ligesom der ikke tidligere har været risiko for forurening som følge af nedbør.

Figur 7 Områder der kan blive påvirket af nedbør. Kilde: kamp.miljoportal.dk

Vandløb og hav

Husdyrbruget ligger ikke i et område, der påvirkes af oversvømmelser fra vandløb eller havandsstigning.

Grundvand

Af figur 8 fremgår det, at grundvandet omkring ejendommen ligger med en minimumshøjde på 0,5 og 2 meter under terræn.

Figur 8, Grundvandshøjde omkring husdyrbruget om vinteren. Kilde: kamp.miljoeportal.dk

Vurdering

Det vurderes, at husdyrbruget gennem løbende forbedringer, gør hvad der er muligt for at nedsætte husdyrbrugets klimapåvirkninger. Da husdyrbruget leverer husdyrgødning til biogasanlæg og modtage afgasset biomasse retur, vil udledningen af metan og lattergas falde⁷.

3.10 Forslag til egenkontrol (B7)

Ingen forslag.

3.11 Risiko for ulykker og katastrofer (F5d, E1c, F7, F8)

Husdyrbrugets daglige tiltag for at begrænse forurening og gener er beskrevet under punkterne 3.4-3.10. Forholdsregler i forbindelse med uheld med olie, kemikalier, gødning og brand er beskrevet i husdyrbrugets beredskabsplan. Beredskabsplanen opbevares i staldkontor og opdateres løbende, når der er behov.

Eksisterende stalde er etableret med tætte og stabile bunde og sider.

Husdyrbruget ligger ikke i nærheden til større industrielle anlæg, såsom atomkraftværker, krudtfabrikker eller tung fremstillingsvirksomhed, som risikerer at springe i luften eller brænde med alvorlige konsekvenser for omkringliggende anlæg. Området er ikke præget af jordskælv, jordskred eller andre naturkatastrofer, som kan føre til at bygninger falder sammen eller fundamenter revner. Anlægget er konstrueret, så det kan tåle hændelser med store mængder regn, og anlægget ligger forholdsvis langt fra et vandløb, at det ikke er truet af oversvømmelse, selv ved usædvanligt store nedbørshændelser.

Vurdering

Det vurderes at ansøger har div. Sikkerhedsprocedure for at minimere uheld.

Det vurderes endvidere, at der ikke er fare for menneskers sundhed, kulturarven eller miljøet pga. ulykker eller katastrofer på husdyrbruget eller forbundet med husdyrbrugets drift.

3.12 Overvågning (F7)

Der forslås ingen særskilte overvågningsordninger.

⁷ <https://bce.au.dk/forskning/faciliteter/forsoegsbiogasanlaeg/fakta-om-biogas/>

Vurdering

Da der som beskrevet i de foregående punkter i miljøkonsekvensrapporten ikke vurderes at kunne forekomme væsentlige skadelige virkninger på det omkringliggende miljø, når husdyrbruget indrettes og drives som beskrevet, vurderes der ikke behov for at opstille en egentlig overvågningsordning.

Sønderborg Kommune kan ved fastsættelse af normale driftsvilkår for husdyrbruget fastholde husdyrbruget på de ansøgte tiltag samt opsætte vilkår for indgreb, såfremt husdyrbruget mod forventning medfører forøgede gener for omgivelserne.

3.13 Andet om befolkningen og menneskers sundhed (F4, F5d)

Risikoen ved fugleinfluenza, antibiotikaresistens eller smitsomme husdyrsygdomme håndteres af generelle veterinærregler i Fødevarestyrelsens regi.

Vurdering

Det vurderes, at der ikke er nogen særlige forhold på husdyrbruget eller beliggenheden i forhold til naboer der gør, at der i forbindelse med miljøgodkendelsen skal stilles særlige vilkår i forhold til menneskers sundhed.

Det vurderes endvidere, at husdyrbruget med dets beliggenhed i forhold til omgivelserne, ikke kan påvirke befolkningen og menneskers sundhed, heller ikke i forhold til samspil med de øvrige faktorer jf. Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 4 stk. 8 (se punkt 3). Potentielt kunne befolkningen og menneskers sundhed blive påvirket af næringsstoffer eller kemikalier, der siver ned i grundvandet og forurener dette. Med husdyrbrugets indretning og drift vurderes det, at der er meget begrænset risiko for, at dette kan ske.

3.14 Kumulative og grænseoverskridende indvirkninger (B10, E1b, F5e)

Med over 15 km i fugleflugt fra husdyrbruget til den dansk-tyske grænse kan der ikke forekomme grænseoverskridende effekter.

Kumulation i forhold til ammoniakdeposition og natur er beskrevet under punkt 3.5.

I forhold til kumulation med andre husdyrbrug og øvrige forureningsparameter og gener som beskrevet herover, er det nærmeste husdyrproduktion på Blans Østermark 9. Husdyrbruget ligger over 100 meter fra naboen og over 300 meter til lokalplanlagt område, samlet bebyggelse og byzone.

Vurdering

På grund af afstanden til nærmeste nabo-husdyrbrug, vurderes det, at der ikke vil kunne opstå kumulation i forhold til lugt. I forhold til støj, rystelser, vibrationer, støv, lys og skadedyr og transporter vurderes der ikke at kunne være kumulation pga. afstanden samt de genebegrænsende tiltag.

Det vurderes, at der ikke kan være andre eksisterende eller godkendte projekter i området, som husdyrbruget vil kunne kumulere med, som fx biogasanlæg eller godkendte men endnu ikke etablerede nye husdyrbrug eller lignende.

3.15 Alternative løsninger og 0-alternativet (E1d, F2, F3)

Ansøgningen indsendes for at få mulighed for at ændre produktionen til slagtekyllinger i de eksisterende stalde. Såfremt ansøgningen om ændring af produktionen i de eksisterende stalde mod forventning ikke godkendes, er 0-alternativet, at husdyrbruget fortsætter med de eksisterende produktionsarealer og hønseproduktion.

Ansøger er ikke interesseret i at bygge nyt, og derfor giver det ingen mening at drøfte udflytning af de nye stalde.

Af væsentlige alternativer til teknologi, teknik og foranstaltninger kunne der være valgt luftrensere. Dette er dog fravalgt, da lugt og ammoniakkravene er overholdt ved hjælp af varmeveksler.

Vurdering

Det vurderes, at ovenstående vurderinger i forhold til alternativer og 0-alternativ er tilstrækkeligt til at leve op til lovgivnings krav til en sådan vurdering.

3.16 Erhvervsmæssig nødvendighed

Ifølge Miljøstyrelsens vejledning til Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen så skal kommunen vurdere om projektet er erhvervsmæssigt nødvendigt for ejendommens drift som landbrugsejendom. Blans Østermark er noteret med landbrugspligt.

Ansøger har vurderet at de eksisterende bygninger har en indretning og stand, der gør det muligt at renovere og implementere tiltag der gør, at bygningerne kan fastholdes til en fremtidige husdyrproduktion.

Vurdering

Renovering af det eksisterende staldanlæg vurderes at være erhvervsmæssigt nødvendigt for ejendommens drift, da ansøger vælger at renovere de eksisterende stalde, i stedet for at bygge nyt.

Det eksisterende husdyrbrug med bygninger vurderes ikke at have en speciel industrilignende karakter.

4. BAT

Husdyrbruget er omfattet af IE-krav, da ejendommen fremadrettet vil have over 40.000 sti pladser til fjerkræ.

4.1 BAT-Ammoniakemission (B9, F5g)

Kravene til BAT (Bedste Tilgængelige Teknik) ved husdyrbrug, er med til at bidrage, til at Danmark opnår mål om at reducere ammoniakemissionen. Ved at begrænse udledningen af ammoniak bidrager det også til en generel forbedring af beskyttelsen af naturen, der er følsom over for ammoniak, da den generelle belastning reduceres.

BAT-kravet er lovbestemt og sikrer, at ammoniakemissionen fra husdyrbruget er på et niveau, der svarer til, at der er valgt staldsystemer og/eller teknologier blandt de bedste tilgængelige til at begrænse ammoniakudledningen fra husdyrbruget.

BAT

BAT-niveauet beregnes i Husdyrgodkendelse.dk, og forudsætningen for BAT-beregning i denne godkendelse, tager afsæt i, BAT for nye staldafsnit, da der indsættes en ny dyretype.

Samlet BAT beregning			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	1663	0	1663
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	1554	0	1554
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	109
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

Tabel 11, Samlet BAT-beregning

4.2 Ophør af husdyrbruget

Hvis ansøger ophører med husdyrproduktion på ejendommen, vil staldanlægget enten sælges, udlejes til anden side, eller vil husdyrproduktionen nedlægges helt. Hvis husdyrbruget ophører helt, vil stalde og foderanlæg blive tømt for dyr, gødning og foder og efterfølgende rengjort. Rester af medicin og kemikalier samt andet affald vil blive bortskaffet iht. kommunens affaldsregulativ.

5. Oplysninger om konsulenten (E3)

Ansøgningen er udarbejdet af Pba.i jordbrug, Henriette Fries, Spiras, som har arbejdet med landbrugets miljøforhold i 15 år. Dels som rådgiver, kommunal miljømedarbejder, AC-tekniker i Miljøstyrelsen og nu miljørådgiver i landboforeningen Spiras.

6. Konklusion

Sammenfattende vurderes det, at den ansøgte udvidelse af husdyrbruget på Blans Østermark 12 ikke vil medføre væsentlig direkte eller indirekte påvirkning af det omgivende miljø. Sønderborg Kommune kan ved fastsættelse af normale driftsvilkår for husdyrbruget fastholde husdyrbruget på de ansøgte tiltag samt opsætte vilkår for indgreb, såfremt husdyrbruget mod forventning medfører forøgede gener for omgivelserne.

Det vurderes endvidere, at der ikke er samspil mellem emnerne 1) befolkningen og menneskers sundhed, 2) biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1- og 2-natur samt bilag IV-arter, 3) jordarealer, jordbund, vand, luft og klima og 4) materielle goder, kulturarv og landskabet, der kan medføre væsentlige direkte eller indirekte påvirkninger af omgivelserne.

7. Referenceliste (F10)

1. Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug BEK nr 1261 af 29/11/2019
2. <http://kort.plandata.dk/spatialmap?>
3. Bekendtgørelse af lov om naturbeskyttelse LBK nr 240 af 13/03/2019
4. http://dce.au.dk/fileadmin/dce.au.dk/Udgivelser/Notater_2018/Opdatering_empirisk_baserede_taalegraenser.pdf
5. Danmarks Miljøundersøgelser Aarhus Universitet Faglig rapport fra DMU nr. 635, 2007 Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV <https://www2.dmu.dk/pub/fr635.pdf>
6. AARHUS UNIVERSITET DCE – NATIONALT CENTER FOR MILJØ OG ENERGI Videnskabelig rapport nr. 50 fra 2013 Overvågning af arter 2004-2011 <https://www.dmu.dk/Pub/rSR50.pdf>

7. Grøn viden Markbrug nr. 296 juni 2004

<http://web.agrsci.dk/djfpublikation/index.asp?action=show&id=797>

8. <https://bce.au.dk/forskning/faciliteter/forsoeagsbiogasanlaeg/fakta-om-biogas/>

9. https://www.organe.dk/docs/Scenarie_for_forsuring_af_halvdelen_af_gyllen_i_Danmark.pdf

8. Bilag

Bilag 1: Oversigtskort

Bilag 2: Oversigt over produktionsareal

Bilag 3 Forurenings- og genekort

Bilag 4 Afledning

Bilag 1: Oversigtskort over husdyrbruget

[illegible]

Bilag 3: Forurenings- og genekort

Bilag 4: Afledning

